

- ⊕ **Solstici:** La sortida de sol més màgica de Mallorca
- ⊕ **Teatre:** 'La niña gorda', al TNC
- ⊕ **Exposicions:** Tintín i la lluna, al CosmoCaixa

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat

UNA ENORME LLIÇÓ I UNA FEBLESA QUE EM PREOCUPA

Arribàvem a aquest segon 21-D enmig d'un ambient dibuixat com a apocalíptic. Ens havien fabricat –sóc molt conscient del verb que faig servir– una realitat que dibuixava anticipadament enfrontaments violents i tensió, la fi de la revolució dels somriures.

Si algú llegia els diaris espanyols o mirava les seues televisions, Barcelona era una mena de Vietnam bèl·lic, anunciat en directe, un país on no es podia viure, pitjor que qualsevol guerra balcànica. Tant era així que Ciutadans, els més incendiaris entre els incendiaris, van arribar a anunciar una querella anticipada. Una querella insòlita, perquè la posaven hores abans que passaren les coses que ells deien que passarien i que no han passat.

La resposta a tot plegat ha estat, novament, una lliçó enorme. Gent mobilitzada des de primera hora del matí arreu del territori, fent tantes hores com calgués per expressar la protesta. Per expressar-la de tantes maneres com cadascú considerés convenient. I un riu descomunal de manifestants tancant, en una freda nit de divendres nadalenc, la resposta

ciutadana a una provocació calculada del govern espanyol.

—
L'unionisme ens volia definir, provava d'imposar el relat d'allò que no som sobre la realitat d'allò que som. I nosaltres no ho hem admès. La manifestació del vespre va ser, sobretot, una mostra de coherència, de força i de rigor impressionant.

—
També he de dir –i ho dic preocupat– que al mateix temps que hem rebutjat amb contundència que ells ens definesquen, també sembla que hem acceptat una part substancial del seu discurs i l'hem interioritzada: aquella que diu que no tenim cap eixida. Ahir hi havia gent trista al final de la manifestació, decebuda. Com si no haguera passat res important o com si tot allò que poguérem fer fos insuficient.

Tothom té dret de pensar com vulga i de sentir-se com vulga. Però m'agradaria de fer un advertiment. Ara mateix, Espanya només té un pla, que consisteix a guanyar temps. Per això vol allargar tant com puga aquests sis anys o set que potser passaran abans que Estrasburg faça miques la seua farsa judicial. Amb l'esperança, que és l'única que els queda, que els independentistes ens cansem o ens barallem. Saben perfectament que som la majoria i que ja no tenen cap oportunitat de guanyar-nos, llevat que abandonem, un a un, el projecte. Per això, una part tan significativa de la seua acció consisteix a remarcar les nostres picabaralles, les nostres incapacitats, per amplificar exageradament cada dubte. I en això van fent forat.

Aquestes últimes quaranta-vuit hores hem viscut coses importants. El govern espanyol s'ha hagut de reunir d'amagatotis i acorralat, convertint el centre de Barcelona en una presó gegant. S'ha demostrat que no controlen el territori. I no han pogut imposar el seu marc mental. Fins i tot, s'han vist forçats a fer una cimera que no volien fer i a tenir uns gestos que encrespan molt notablement el debat polític espanyol. Han hagut de signar un paper on reconeixen que hi ha un problema polític a Catalunya i on, per primera vegada, la constitució espanyola ja no és el marc insalvable. Van haver d'escoltar un discurs claríssim del president Quim Torra davant dotzenes d'empresaris. I han hagut de simular una normalitat inexistente. Han aprovat coses completament ridícules, allunyadíssimes del que vol la gent i contradient-se entre ells mateixos. La imatge de Pedro Sánchez caminant per un passeig buit i ple de tanques i de policies, mentre als balcons ressonaven cassoles i xiulets, parla per si sola. I la rotunditat dels carrers de Barcelona, anit, va ser tot un manifest. Rotunditat que contrastava, per cert, amb la nul·la presència espanyolista al carrer. Un altre detall important que sembla que també ha passat desapercebut.

Però dit tot això, és veritat que molta gent està decebuda i aquest és l'únic raig d'esperança al qual es pot agafar el govern espanyol. Tant vegades com hem tornat eufòrics a casa després de sentir-nos tants, i junts, com ens vàrem sentir anit. I tan poc valor que varen donar molts a la jornada d'ahir.

Però no és una qüestió de psicologia o de cansament i prou. És clar que hi ha raons per a sentir-se desorientats. Un any després de les eleccions del 21-D, no hi ha cap programa polític que l'independentisme puga dir que és un full de ruta compartit. Un any després de les eleccions, la restitució del govern per la qual tanta gent va posar la papereta a l'urna no s'ha fet. Un any i dos mesos després de la proclamació de la independència, no hi ha cap projecte de fer-la efectiva, o si més no, no arriba pas a la gent que n'hi haja cap. Més aviat al revés: des de la política arriben constantment missatges negatius, propostes de fer marxa enrere. Fins i tot els presos, els mateixos presos capaços de posar-se en vaga de fam, s'han dedicat més a advertir la gent de les coses que no podien passar que no pas a animar-la. I hi ha contradiccions, contradiccions molt grans, a les quals ens ha portat l'obsessió per aquest 'govern efectiu' que tant agrada a les maquinàries dels partits, i que molts ciutadans no poden assumir. Com ara, que quan ens manifestem ens peguen els policies del govern que nosaltres vàrem votar. Com ara, que tinguem les claus de les presons on són tancats, injustament, il·legalment, els nostres dirigents.

Tot plegat no és fàcil, és clar que no. I no ho serà mentre l'independentisme polític no siga capaç de posar-se d'acord i marcar un rumb clar, o mentre els ciutadans no decanten la baralla caïnita entre Junts per Catalunya i ERC a favor inequívocament dels uns o dels altres, o mentre l'actual classe política o una part substancial no siga substituïda –i en aquest sentit, la manifestació d'ahir, immensa, també oferia pistes interessants, indicis potents, que alguna cosa podria anar canviant.

Al final, l'eixida, la solució a aquest impasse on som, dependrà de tothom. Però tots hem de tenir clar que la condició única i prèvia perquè qualsevol cosa acabe passant, perquè la República es faça efectiva, és que aquest tothom que som, tan imbatible, es mantinga. I que no es deixi endur pel pessimisme que ens volen inocular. Això inclou assaborir i reconèixer les victòries parcials i els passos endavant, sense pensar-se que això és cap renúncia a res. ■

L'ART FOLL I BELL DEL DOCTOR OBIOLS I ELS SEUS PACIENTS

MERCÈ IBARZ

Un dels dibuixos, sense signatura ni data, d'un o d'una dels pacients sens dubte més dotats del doctor Joan Obiols.

M.I.

«Vitalista, emprenedor i entusiasta, curiós i extremadament sociable, el doctor Obiols va ser una figura clau en les dècades dels cinquanta als setanta»

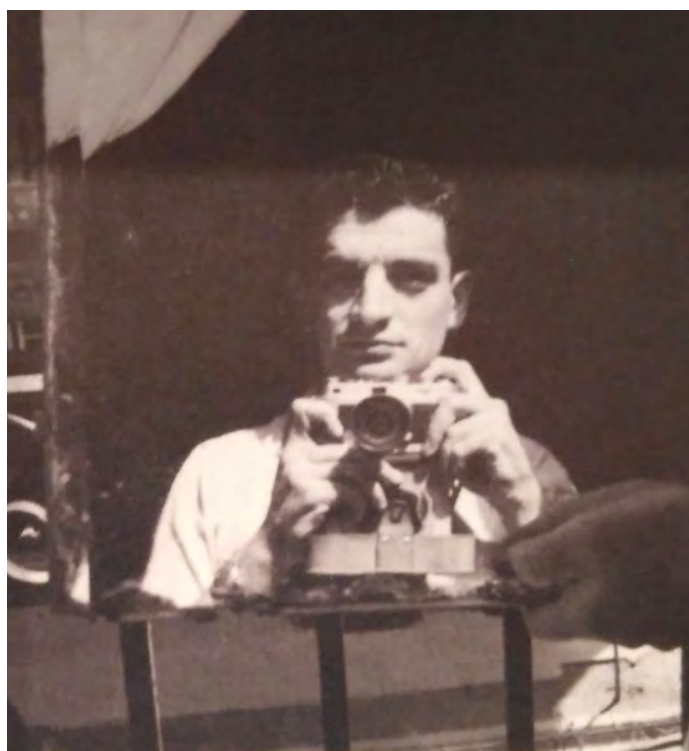
El carrer de la Seca és una de les artèries estretes de la Barcelona vella, darrere del museu Picasso, que pareix, de dia i de nit, un dels vasos sanguinis que reguen el cervell de la ciutat antiga. També rega la ciutat del present. Hi arribes seguint una història de segles, la de la **Reial Fàbrica de Moneda de la Corona d'Aragó** (Barcelona), que tot sovint desconeixes. Ara hi ha la seu d'activitats de la Fundació Joan Brossa, la Seca 2, actualment dirigida per Vicenç Altaió, que presenta, fins al 14 d'abril, una exposició extraordinàriament bona, la primera d'aquest espai. És un conte de Nadal, ara mateix. Rega el cervell del visitant, al ritme de la història del bon doctor psiquiatre Joan Obiols i l'art dels seus pacients. Una virgueria.

A més d'un munt de coses significades –psiquiatre al Clínic i a casa seva, melòman, home de teatre de la colla de la companyia Adrià Gual, home de família, voltat d'amics, col·leccionista d'art, metge de Dalí (va morir a Portlligat, visitant-lo)–, el doctor Obiols (Granollers, 1918 – Cadaqués, 1980) era fotògraf. Retratava els seus pacients, una pràctica que ara potser seria impossible, ateses les reglamentacions sobre les dades personals dels pacients. Preparant aquesta exposició, els seus

fills han trobat uns 600 negatius, en blanc i negre, que pel que sembla el metge no va positivament mai. Ara apareixen els rostres dels pacients com a testimonis no ja de la fotografia que practicava el seu terapeuta –que també–, sinó sobretot com a mostra de la confiança que li tenien. Gairebé tots miren a càmera, el miren, es deixen retratar sense conflictes (alguns, pocs, sí que no poden), vestits amb la seva millor roba i la millor expressió que tenen per a oferir-se així a l'ull del metge que els atén i en qui confien del tot. Quanta bellesa hi ha en aquestes cares, en aquestes fotos.

Alguns d'aquests pacients també pintaven i dibuixaven. L'exposició, que ha comissariat Jordi Obiols, emmarca la seva proposta en l'*art brut*, expressió francesa que no vol dir un art embrutat sinó l'art en brut, sense formació artística ni pretensions culturals. Només en alguna ocasió se sap el nom del pacient, com ara Ana García, que el 18 de gener de 1962 dibuixa una safata amb dues xeringues, una sense agulla, l'altra amb agulla, i escriu a sota: 'Es una interpretación óptica de la vida real', i signa.

Els pacients artistes aquí recollits saben dibuixar, compondre i fer bones imatges. Algunes semblen de còmic, altres abstractes, unes més il·lustracions d'un conte feliç, unes altres tenen ressonàncies fortes de bon fer i millor executar. Qui eren els seus autors? Com en el cas de les cares que emergeixen ara en la fotos revelades del doctor Obiols, aplegades en el gran pannell que rep el visitant, no en sabem res. No hi ha en els clixés trobats cap registre d'època ni de lloc, informa

Joan Obiols. Autoretrat.

M.I.

una cartel·la de l'exposició. El seu fill Jordi, que ha preparat l'exposició i que és també psiquiatre, creu que són fotos dels anys quaranta i cinquanta passats, durant la postguerra franquista més dura.

La relació dels pacients encara adquireix més lluminositat si pensem en aquells anys i com Obiols s'ha guanyat la confiança que les fotos revelen. Haurien estat fetes als centres psiquiàtrics i manicomis de l'època: Sant Boi, Institut Frenopàtic, Santa Coloma, l'antic Hospital de la Santa Creu de Barcelona o l'Institut Pere Mata de Reus.

Vitalista, emprendedor i entusiasta, curiós i extremadament sociable, el doctor Obiols va ser una figura clau en les dècades dels cinquanta als setanta. Un altre del seus fills, el poeta Víctor Obiols, el recorda amb la consulta plena a vessar de pacients esperant, de vegades vuitanta o més, diu. Era evident que no podrien ser atesos aquell dia, però esperaven igual. El doctor acabava per sortir a la sala i els saludava a tots, encara que no els pogués atendre. Els posava la mà a l'espatlla, els deia paraules amantents i encoratjadores i els pacients se n'anaven a casa confortats. Ningú no aixecava la veu.

Dies per a pensar i sentir, aquests que vivim. L'art foll i bell del doctor Obiols i els seus pacients conforten. Hi trobareu també algunes de les obres que va col·leccionar dels bons artistes catalans del moment. No us perdeu aquesta expo.

Retrat d'Obiols pintat per Carlos Mensa el 1968. M.I.

LES SET VERSIONS DE L'ACORD DE PEDRALBES

PERE MARTÍ

Fotografia del consell de ministres espanyol a la Llotja de Mar de Barcelona. EFE

Les sorprenents propostes del consell de ministres espanyol es giren en contra de Pedro Sánchez, que és rebut amb una forta contestació al carrer * El pesquer de Santa Pola que va rescatar els migrants ja ha tornat a casa *** Les armilles grogues es reuneixen amb diputats nord-catalans**

TEMA DEL DIA

Passejar. Es fa difícil d'imaginar què devia pensar Pedro Sánchez quan aquest matí ha sortit de l'hotel Duquessa de Cardona, seu de tota mena de conspiracions parlamentàries, i passejava pels carrers deserts del passeig de Colom fins a la Llotja de Mar envoltat dels seus col·laboradors com a únics vianants. Una falsa normalitat imposada per un desplegament policíac sense precedents. A aquella hora ja havia esmorzat amb Ada Colau –que no es volia perdre la fotografia, ni que fos de cinc minuts–, però sobretot ja havia vist les portades dels diaris de Madrid, que el presentaven com un traïdor a Espanya per haver-se venut a l'independentisme. De lluny, se sentia el soroll de les cassoles que repicaven els veïns protestant per la seva presència i, una mica més enllà, darrere els cordons de la policia, la gent manifestant-se.

Després d'aquesta absurda reunió del consell de ministres a Barcelona, Sánchez és vist com un traïdor a Madrid i continua essent un espanyolista pels independentistes. Es fa difícil de saber en què ha sortit guanyant.

Pel que fa als acords del consell de ministres espanyol, no ha deixat ningú content. L'augment del salari mínim interprofessional als 900 euros ha passat desapercebut enmig de tant soroll i, en el cas català, ha evidenciat la mentida que requeria l'aprovació del pressupost de l'estat per fer-ho possible. Els 112 milions d'inversió en infraestructures per Catalunya ja estan pressupostats i no s'han executat. Són la propina. La decisió unilateral de batejar l'Aeroport de Barcelona com a Josep Tarradellas és pròpia d'un govern que tracta Catalunya com una colònia. És una falta de respecte

La decisió unilateral de batejar l'Aeroport de Barcelona com a Josep Tarradellas és pròpia d'un govern que tracta Catalunya com una colònia

També es va treure la referència a un 'problema de convivència' a Catalunya i es va canviar per l'existència d'un 'conflicte polític'

a un president que va patir l'exili quan no consulta ni tan sols la institució que va presidir, la Generalitat. L'única cosa que vol la majoria de catalans és el traspàs de la gestió de l'aeroport, segrestat per AENA per afavorir Barajas. El nom, si n'ha de tenir, ja el decidiran les institucions catalanes. La Generalitat ja els havia desaconsellat de fer aquest anunci.

I si no n'hi hagués prou, anuncien una 'reparació moral' de la figura del president Lluís Companys que no té cap conseqüència jurídica. Prèviament, havia filtrat a la premsa que aprovarien l'anul·lació del judici, cosa que requereix un projecte de llei, perquè és el Tribunal Suprem espanyol que ha d'anul·lar els consells de guerra. L'única cosa que faltava treure del cistell dels gestos socialistes era el trasllat del senat espanyol a Barcelona, però m'imagino que ja no

s'han atrevit, perquè aleshores el resultat de la reunió hauria estat insultant. El guió de la visita de Sánchez sembla escrit per un dels seus pitjors enemics si pretenia ficar-se els catalans a la butxaca. Mentre tenim un president a l'exili, i nou dirigents independentistes a punt de ser jutjats pel Tribunal Suprem, Sánchez proposa de batejar l'Aeroport de Barcelona amb el nom de Tarradellas i insinua una anul·lació del judici al president Companys que només pot fer el Suprem obligat per llei. És clar que va desinformat o mal assessorat.

La millor metàfora de la seva estada la vam veure dijous al vespre, quan un membre de protocol de la Moncloa va tapar unes ponsèties grogues amb una ponsètia vermella davant tota la premsa gràfica. Un error de manual que va donar una dimensió a un fet que potser hauria passat desapercebut. Sánchez està massa preocupat pels gestos i poc pel contingut. Estava obsessionat a no fer una cimera i no la va fer. Només va fer una reunió bilateral amb el president Torra i una fotografia de conjunt. Però aquesta imatge i, sobretot, l'acord són vistos des de Madrid com una rendició als postulats independentistes. El text de l'acord de Pedralbes va arribar a tenir set versions i va ser negociat hàbilment els dies previs pel vice-president Pere Aragonès, amb la vice-presidenta Carmen Calvo, i la consellera de Presidència, Elsa Artadi, amb la ministra de Política Territorial, Meritxell Batet.

Al redactat inicial, hi figurava que qual·sevol diàleg s'havia de fer en el marc de la constitució espanyola i l'estatut d'autonomia, però Moncloa va acceptar de canviar-ho pel concepte de 'seguretat jurídica', que, segons Batet, és igual. També es va treure la referència a un 'problema de convivència' a Catalunya i es va canviar per l'existència d'un 'conflicte polític', i no es va fixar cap percentatge per acceptar-ne la solució, sinó que es va incloure l'ambigua fórmula de la 'immensa majoria' de la societat catalana. Ja no és el percentatge

del 75% que havia esgrimit Sánchez en el discurs al congrés espanyol. A canvi, la paraula referèndum no apareix enlloc, cosa que satisfà el govern espanyol. Però l'absència de la referència a la constitució espanyola ha servit a la *brunete mediàtica* per a dilapidar-lo. Que l'extrema dreta del PP i Ciutadans s'exclamin no fa bo l'acord, perquè el text tampoc no esmenta el referèndum que reclama el 80% de la societat catalana. Només serveix per a constatar que a Madrid sempre hi pot haver algú pitjor. I això ho sabem des d'abans del retorn de Tarradellas. Per posar una data com una altra.

MÉS QÜESTIONS

Les Corts aproven el pressupost per al 2019. Les Corts Valencianes han aprovat el pressupost de la Generalitat per al 2019, amb els vots a favor del PSPV, Compromís i Podem; el PP i Ciutadans hi han votat en contra, i els ex-diputats de Ciutadans s'han abstingut. Són els quarts comptes del Consell que presideix Ximo Puig i els últims d'aquesta legislatura. S'han aprovat després de tres dies en què s'han debatut vora 2.000 esmenes i el resultat s'ha celebrat amb aplaudiments per part dels grups que sustenten el Botànic. Fins i tot, el president Puig i la vice-presidenta, Mònica Oltra, s'han abraçat. El pressupost de la Generalitat per al 2019 ascendeix a 22.096,2 milions –tenint en compte el deute i els interessos–, la qual cosa representa un 10,7% més que l'actual. Les conselleries de Sanitat, amb 6.634 milions, i Educació, amb 5.121, són les de major import, i la despesa social, de 13.818 milions, representa el 84% de les despeses no financeres. La Conselleria d'Habitatge, per la seva banda, és la que ha vist incrementar més el pressupost. L'augment del deute i els interessos representa gairebé el 30% de l'augment total dels comptes, que s'han elaborat amb un objectiu de dèficit del 0,1%, en un escenari d'augment del PIB del 2,5% i una previsió de creació de 50.000 llocs de feina. La tramitació ha transcorregut sense sobresalts. Com a novetat, el pressupost ha arribat a les Corts amb un pacte previ entre les tres

forces que donen suport al Consell –Podem va destacar els avenços aconseguits en lloguer solidari, escoles infantils i transició ecològica, entre més– en què se'n va destacar l'ambició com a punt de partida per a la pròxima legislatura.

El pesquer de Santa Pola que va rescatar migrants ja ha tornat a casa. Desenes de familiars, amics i veïns de Santa Pola han rebut amb aplaudiments i confeti i a ritme de batucada el pesquer Nuestra Madre Loreto, que ha tornat a casa després d'haver rescatat, a final de novembre, dotze persones davant la costa de Líbia. A les deu del matí, el vaixell patronejat per Pascual Durá i amb una tripulació de dotze mariners més ha arribat al moll, on els esperaven amb una gran pancarta amb senyeres i el lema 'Benvinguts a casa. El poble és amb vosaltres'. Entre els qui han anat a rebre'ls, hi havia els pares del patró, José Durá i Josefa Irlles, la batllessa, Yolanda Seva, i el secretari autonòmic de Desenvolupament Rural, Francisco Rodríguez Mulero. Aquestes darreres setmanes, el Nuestra Madre Loreto era a la zona de Sicília pescant la gambeta. El 22 de novembre, un patruller libi va localitzar dues embarcacions a prop del pesquer. Tres dels tripulants van pujar a bord del vaixell valencià, però la resta es va llançar a l'aigua. El patruller es va emportar les persones que continuaven en les embarcacions i va deixar a la mar les qui s'havien llançat a l'aigua, que van ser rescatades pel pesquer de Santa Pola. Els tripulants van ser a bord del vaixell fins que el 2 de desembre un patruller de Malta els va transbordar i els va acostar a terra.

El govern aprova un decret que regula els usos institucionals i administratius del català i l'espanyol a les Illes. La portaveu del govern, Pilar Costa, ha anunciat l'aprovació del decret sobre l'ús de les llengües oficials a l'administració pública de les Illes amb l'objectiu de 'completar l'ordenació jurídica de les llengües oficials' en aquest àmbit. 'Aquest decret té com a objectiu regular

Tomàs Vicent Tosca i Mascó. WIKIMEDIA COMMONS

els usos institucionals i administratius de la llengua catalana i de la castellana per respondre als principis de foment i normalització de l'ús de la llengua catalana que es desprenen en el mandat estatutari', ha dit a la premsa. La normativa també vol garantir el dret dels ciutadans d'escollir qualsevol de les dues llengües oficials en la relació amb l'administració i, en general, els drets lingüístics sigui quina sigui la llengua oficial triada. A més, s'incorporen novetats en relació amb la implantació de l'administració electrònica i el desenvolupament de les comunicacions mitjançant internet i les xarxes socials. També preveu de reactivar la Comissió Interdepartamental de Política Lingüística, que té com a objectiu vetllar per l'aplicació d'aquest decret i pel compliment de la legislació vigent en la matèria.

Les armilles grogues es reuneixen amb diputats nord-catalans. Una delegació del moviment de les armilles grogues s'ha reunit amb els diputats Romain Grau i Laurence Gayte, de Les Republicains, per fer-los saber les seves reivindicacions i insistir en la necessitat de convocar un referèndum d'iniciativa ciutadana. La reunió s'ha fet gràcies a la

moderació d'un metge que n'havia donat les regles de conducta: ser amable, no renegar, demanar la paraula i esperar fins que la donin. Una condició bàsica perquè la reunió fos productiva, donada la diversitat del moviment. Els diputats han escoltat les demandes i les han anat responnent. Les armilles grogues han centrat les reivindicacions gairebé de manera monogràfica en la convocatòria del referèndum d'iniciativa ciutadana i han demanat a Romain Grau que avalés una moció sobre el tema, però ell ho ha descartat. Els manifestants han acabat la reunió amb la sensació que els polítics no havien assumit les reivindicacions, però s'han emplaçat a reunir-se una altra vegada al gener.

LA XIFRA

15% d'anul·lacions hoteleres hi ha hagut a Andorra aquest cap de setmana pels talls de carretera al Principat, segons dades del gremi.

TAL DIA COM AVUI

El 21 de gener de l'any 1651 nasqué a València Tomàs Vicent Tosca i Mascó, matemàtic, cartògraf i teòleg valencià, a més de fundador del moviment dels novatores.

Fotografia del consell de ministres espanyol a la Llotja de Mar de Barcelona. EFE

Des del ventre de la bèstia

ANDREU BARNILS

Crònica de la conferència de premsa feta en una Llotja envoltada de policies

Avui, 21-D, el govern espanyol visita Catalunya justament quan la llum del dia és més curta i els raigs del sol escalfen menys. Som en ple començament del solstici d'hivern. El dia més curt de l'any. No es podria haver escollit més fosc. I la veritat és que no ha estat gens càlid, ni còmode, d'arribar al ventre de la bèstia. I per ventre de la bèstia entenem el dispositiu de centenars i centenars de policies que han envoltat la reunió a la Llotja de Mar, l'edifici on antigament els mercaders medievals feien

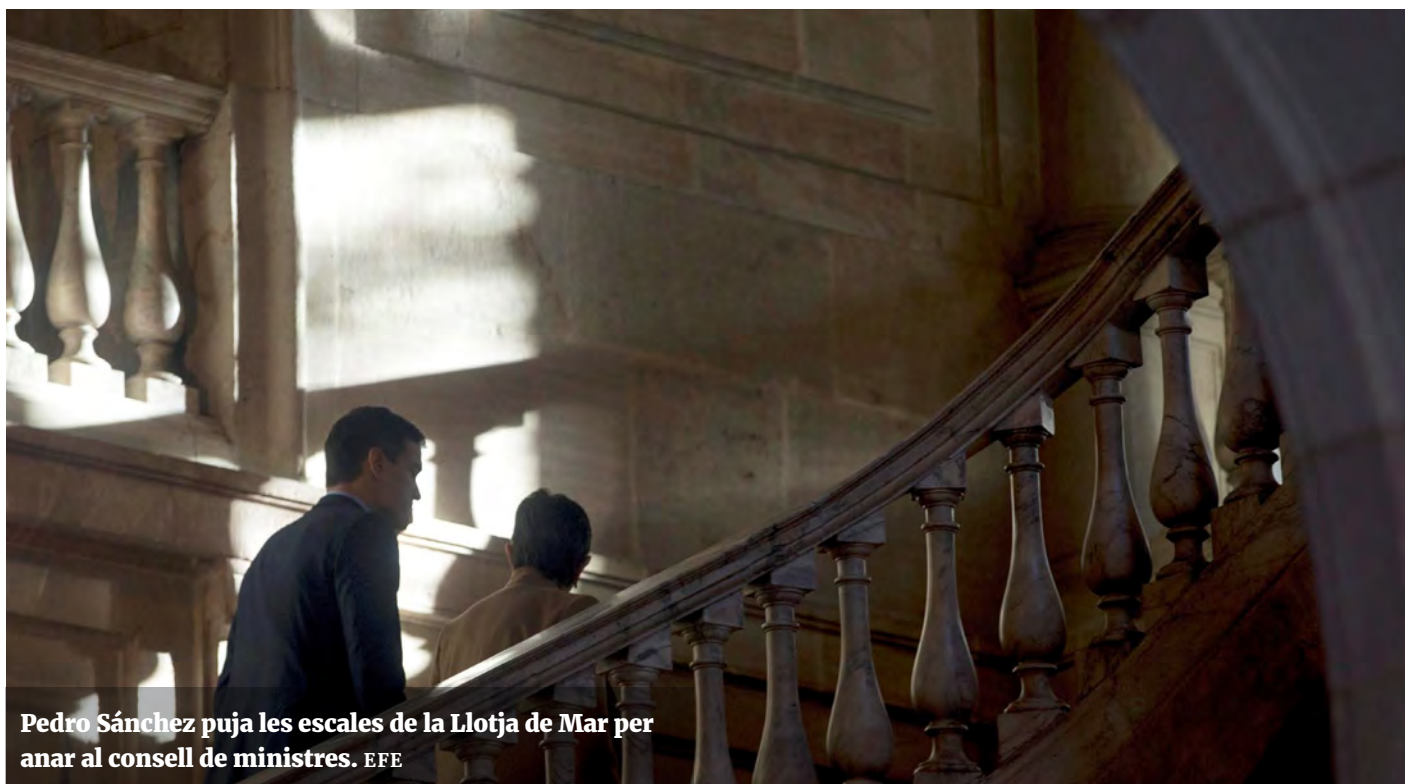
negocis. Avui és una sala preciosa, però tota encapsulada per *piolins*. Aquí som tres-cents periodistes acreditats. I milers i milers i milers de veïns fora del cordó policial. En alguns moments, sentirem des de dins la sala els xiulets dels manifestants, i com piquen pots, olles i paelles en senyal de protesta. Però una música ambient oportuna ho acabarà tapant.

Fills de puta!, diu la senyora de la bezinera de sota de casa quan veu passar els Mossos. Freneu!, diu un senyor que s'ha d'apartar del pas de vianants perquè les

furgonetes no frenaven. El camí natural de casa fins a la Llotja, la façana de mar, és ocupat per policies i *piolins*, i m'he d'endinsar per camins més interiors del Raval, el Gòtic i el Born, i comprovar *in situ* que la visita de Sánchez ha deixat un centre ocupat mig militarment. Passo tres controls de seguretat i finalment hi entro, al cap de tres quarts d'hora. Però una vegada dins la zona roja, la premsa tampoc no pot caminar del tot lliure. Un *piolín*, de males maneres, em fa fora de l'entrada principal i m'envia a l'entrada lateral. Som dins, sí, però limitats dins un vedat. Veig dalt el terrat policia observant; a la plaça, policia secreta vestida de manifes-

tants; i dins la sala, estranyes figures passejant per les altures, controlant, mirant que res no surti de l'ordre establert. Són els budells del ventre en moviment.

'És una societat que protesta? Sí. Però també n'hi va haver a Sevilla, de protestes. Jo he anat a la comitiva del govern, i us he de dir que hem trobat gent que aplaudia, i gent que protestava. És normal. Signe de democràcia. No assistim a res fora del comú. Hi ha més policies en un partit Barça-Madrid. Us ho asseguro.' Això ens han dit fonts del govern espanyol mentre esperàvem dins la sala de premsa. Les dades de la normalitat són demolidores. Un 50% menys de trànsit a

Pedro Sánchez puja les escales de la Llotja de Mar per anar al consell de ministres. EFE

la ciutat. Càrregues policials. Milers de manifestants fora. Carreteres tallades. I ferits.

Mentre fem temps, un periodista d'OK Diario m'explica que els va tan bé, el negoci, però tant, que aquest mes la direcció ha regalat als seixanta treballadors de la casa mil euros més de sou. Fixa't tu. Els periodistes fem cafès, i quan surto a estirar les cames una altra vegada, un *piolín* em fa entrar al vedat. *Caballero, aquí mando yo*. Dono la volta i veig *piolins* fent cafès en bars mig buits. S'abracen amb els cascs posats. Torno a entrar.

La premsa de Sánchez continua venent el seu programa. Ara surten per explicar que la batllessa Ada Colau ha regalat el llibre *Barcelones*, de Manuel Vázquez Montalbán, al president espanyol, en un esmorzar 'improvisat'. Què diria avui Vázquez Montalbán sobre la independència? Impossibile de saber. Sí que

sabem que la seva dona i el seu fill s'han fet independentistes. I que ell va dir que si la República hagués triomfat el 1939, hauria escrit en català. I que Vázquez Montalbán el van tancar a la presó els franquistes, i els comunistes el van expulsar del partit. L'enyorem, pensés què pensés, avui també, des del ventre de la bèstia.

Tarradellas

Abans que comenci la compareixença, responsables de premsa de la Moncloa ens informen de la notícia del dia: el consell de ministres espanyol 'donarà via lliure' al canvi de nom de l'aeroport de Barcelona pel de Josep Tarradellas. 'Us ho puc confirmar, i s'ha consensuat amb les administracions i la família.' Quan els periodistes presents pressionen, accepten que la decisió no ha estat pas consensuada amb les administracions

catalanes ni municipals. Ha estat una decisió 'comunicada'. No hi ha acord. Això sí, VilaWeb s'ha posat en contacte amb fonts properes a la família Tarradellas i ens han dit que la família ho sabia de feia dies i hi havia donat el vist-i-plau. Tarradellas, per cert, és l'home que va muntar les indústries de guerra durant la guerra de 1936-1939, i també qui va bastir el procés de col·lectivitzacions que, en molts casos, va abolir la propietat privada. És un Tarradellas que amaguen els uns i els altres. Però la memòria és volàtil, i el seu nom podria ser en un aeroport.

Comencem

Quan comença la conferència de premsa, quatre homes drets envolten les cadires on seuen periodistes. Seguretat. Als faristols, hi ha dues ministres. L'una és basca, Isabel Celaá, i l'altra catalana, Meri-

txell Batet. El PSOE i l'art de la litúrgia. Dins el ventre de la bèstia, les primeres paraules de Celaá són d'agraïment a la policia: 'Felicitem els cossos de seguretat, els Mossos, la policia nacional i la Guàrdia Civil. I ens solidaritzem amb un periodista que ha estat agredit [d'Interconomia]. I fem una crida als manifestants que ho facin amb normalitat, sense agredir i sense violència. Hem vingut a fer un acte d'afecte a Barcelona. Nosaltres treballem democràticament'... I envoltats de policia.

Celaá, de fet, durant la conferència de premsa tindrà un lapsus bonic bonic: 'El govern té tota la legitimitat per a envoltar... reunir-se a Barcelona.' Envoltats, sí. Així ens sentim alguns, aquí dins.

Durant el torn dels periodistes, es fan nou preguntes. Sis en castellà, dues en català, i una en llenguatge de signes.

El cap de premsa del govern Sánchez és qui decideix qui pot preguntar i qui no. Un home reparteix el micròfon seguint consignes. Aquestes són les nou preguntes que es fan:

1. La reunió d'ahir pot ser un punt d'inflexió entre tots dos governs i que la solució sigui més a prop? La Generalitat us ha traslladat el seu malestar sobre el canvi de nom no consensuat de l'aeroport?

2. Quan ahir Torra va preguntar sobre l'autodeterminació, quina resposta va rebre de Sánchez? Per què no apareix la paraula 'constitució' al comunicat dels dos governs?

3. Demano de fer la pregunta en català a la senyora Batet. Som TV3. Quina valoració feu de la jornada de les protestes que hi ha hagut fora? Podríeu donar més detalls sobre la declaració de reparació de Companys? Es farà una llei per a anul·lar el judici a Companys?

4. Després de la reunió d'ahir, es pot parlar de desgel institucional? Som més a prop de l'aprovació del pressupost?

5. El juliol es va aprovar la renda mínima garantida a Catalunya. Va entrar en vigor. 160.000 inscripcions i només se n'ha tramitat el 3%. Sánchez va dir que volia fer renda mínima a tot l'estat espanyol. En quin punt es troba? Moltes

gràcies i bon Nadal, senyora ministra portaveu.

6. Esteu disposats a fer una reforma de l'estatut i prou? Quina diferència hi ha entre aquesta reparació de Companys i la del 2009. No és la mateixa? Heu dit que teníeu la intenció de canviar el nom de l'aeroport? Només la intenció?

7. Albert Rivera diu que heu claudicat i que s'ha d'aplicar el 155. Reaccions? Fareu més consells de ministres a Alacant i Extremadura. Quina és la intenció?

8. Com justifiqueu que s'elimines l'esment a la constitució de l'esborrany i que no aparegui al comunicat? No és una cessió a l'independentis-

me, com ha dit Pablo Casado? Els CDR han envoltat la Llotja. Alguna reacció?

9. El govern veu cap possibilitat que es normalitzi la situació mentre hi hagi presos i exiliats?

La conferència de premsa s'acaba. Els operaris comencen a entrar per desmuntar els plafons que celebren els quaranta anys de constitució espanyola. La comitiva de polítics i la premsa comença a enfilar. I quan la sala de la Llotja és mig buida i la crònica ja s'acaba, tens més clar que mai que això d'avui ha estat pur estil PSOE. Suau en les formes i policial en el fons. L'hivern, amics, tot just comença, i ho vestiran de Nadal. ■

El vice-president d'Òmnium Cultural, Marcel Mauri.

ELISABETH MAGRE

Milers de manifestants diuen a Sánchez que no és benvingut amb un Consell Popular de Ministres

ODEI A.-ETXEARTE

Marcel Mauri (Òmnium) acusa el govern espanyol de cercar la humiliació de l'independentisme

El vice-president d'Òmnium Cultural, Marcel Mauri, ha acusat el govern espanyol de voler la provocació i venir a Barcelona sense cap proposta per a Catalunya, només cercant la 'humiliació' de l'independentisme. 'Ens volen sotmesos i mesells', ha dit davant l'Estació de França, on l'entitat sobiranista havia organitzat un Consell Popu-

lar de Ministres. Mauri ha criticat que es titllés de 'violents' els manifestants independentistes, i ha recordat que el govern espanyol havia incrementat un 10% la despesa militar i s'havia blindat la ciutat amb 9.000 policies. 'Com gosen dir-nos violents a nosaltres?' Milers de persones s'han congregat a tocar de les tanques del primer perímetre policial que ha tancat

la Llotja de Mar per escoltar les intervencions de diversos portaveus d'entitats, cadascun dels quals representava un equivalent dels ministeris espanyols.

El Consell Popular de Ministres s'ha fet sobre un escenari en què també hi ha hagut actuacions musicals. JxCat, ERC i la CUP han donat suport a la mobilització, a la qual s'ha afegit l'ANC. L'acte s'ha volgut diferenciar de les convocatòries matinals dels CDR i ha fet bandera d'una protesta festiva i amb les cares destapades, a tocar de

l'edifici blindat per a la reunió del govern de Sánchez. La presidenta de l'ANC, Elisenda Paluzie, s'ha referit a la reunió del govern català i l'espanyol d'ahir al palau de Pedralbes. Ha denunciat que van signar un comunicat 'de bones paraules' però que no s'havia traduït en fets. 'Esperem que no sigui només per a desmobilitzar-nos avui, que sigui el començament d'un diàleg de debò basat en l'aturada de la repressió política i el respecte al dret d'autodeterminació', ha sentenciat.

Mauri ha llegit una carta del president d'Òmnium, Jordi Cuixart, acabada d'arribar de la presó dels Lledoners. La dirigia al ministeri de la Dignitat: 'que sou vosaltres'. ELISABETH MAGRE

Mauri hi ha afegit que, si l'únic que podia oferir la Moncloa a Catalunya era 'humiliació', si anava de la mà de Vox i no reconeixia el dret d'autodeterminació, Sánchez tenia un problema. 'És el 80% de la gent d'aquest país', ha dit, subratllant el consens social que genera l'oposició als empresonaments, a la monarquia i la convocatòria d'un referèndum.

La proposta del govern de Pedro Sánchez de canviar el nom de l'Aeroport de Barcelona al de Josep Tarradellas ha fet augmentar els xiulets de protesta dels manifestants. 'Per a això han vingut a Barcelona? Aquesta és la seva proposta? Des del franquisme que no es reunia cap consell de ministres a Barcelona!', ha exclamat. També ha confiat que 'els disset de la vergonya' que s'han reunit a la Llotja de Mar sentirien el clam contra la repressió de la 'Barcelona rebel i lluitadora'.

La germana de Carles Puigdemont, Montse Puigdemont, de l'Associació Catalana de Drets Civils i Polítics, ha parlat en contraposició a la ministra de Justícia, Dolores Delgado. 'Quan els jutges fan de polítics, es vulnereu drets fonamentals', ha denunciat. Com a ministre alternatiu d'Afers Exteriors, Toni Borrrell, de l'organització Stop Mare Mortum, ha denunciat que les polítiques migratòries s'havien fet servir per exercir el control i la repressió, i ha criticat que Europa es vulgui convertir en una fortalesa, amb unes fronteres que són un espai de no-dret. Anna Peña, d'Escoltes Catalans, i Xavier Corbera, de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya, han fet de ministres d'Educació. Com a portaveu del govern popular, ha intervingut Elisenda Rovira, del Grup de Periodistes Ramon Barnils.

El Consell Popular de Ministres s'ha fet sobre un escenari en què també hi ha hagut actuacions musicals

Com a ministres de Foment i Transició Ecològica, han parlat Joan Carles Sallés, de l'Associació per a la Defensa de l'Estudi de la Natura, i Josep Moner, del Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius-Ecologistes de Catalunya. L'ex-diputada de la CUP Gabriela Serra, en representació del Centre Delàs d'Estudis per la Pau, ha exercit de ministra alternativa de Defensa. 'Cada dia de l'any, l'estat espanyol gasta 54,6 milions d'euros. Cada persona de l'estat gasta 428 euros l'any em defensa. I el nou govern encara ens diu

que aquests diners serviran per a crear llocs de feina', ha criticat. Joan Caball, d'Unió de Pagesos, ha intervingut com a ministre d'Agricultura i l'escriptora Bel Olid, al capdavant de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, com a titular de Cultura, al costat de Jordi Merino, de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya. L'ex-diputat de Catalunya Sí Que Es Pot Albano-Dante Fachín ha parlat com a ministre de Regeneració Democràtica, i ha repassat diversos ministeris. També ha parlat de l'acte d'ahir de Foment del Treball. 'Tallarem carreteres fins que pagueu impostos, lladres!', els ha etzibat. Durant l'acte, que ha durat més de tres hores, Mauri ha llegit una carta del president d'Òmnium, Jordi Cuixart, acabada d'arribar de la presó dels Lledoners. La dirigia al ministeri de la Dignitat: 'que sou vosaltres'.

Onada de rebuig a Pedro Sánchez a Barcelona

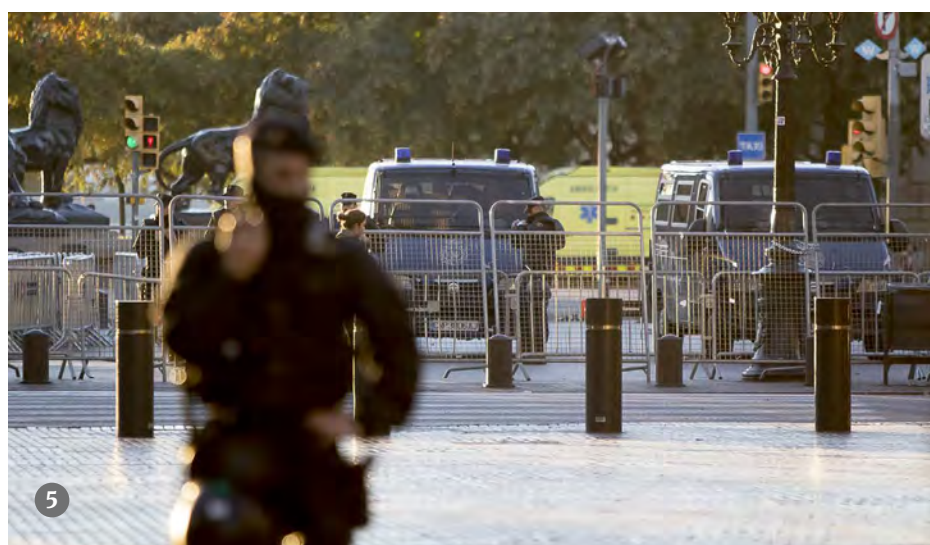

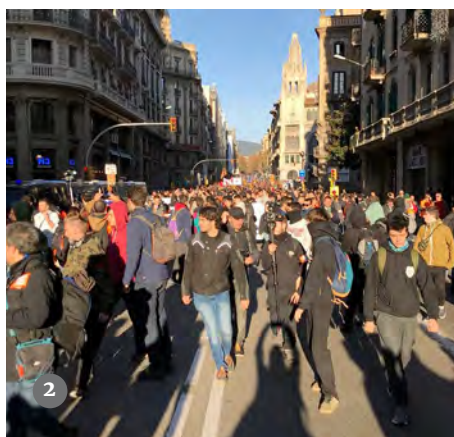
1. Fotografia de la reunió entre els representants del govern espanyol i el govern català, dijous al vespre. GOVERN // 2. L'home de protocol de la Moncloa va col·locar una ponsètia vermella entre les dues plates de flor groga que hi havia a la sala. ACN // 3 i 4. Concentració de rebuig al govern espanyol davant l'hotel Sofia de Barcelona. ALBERT SALAMÉ

1. Tall de carretera a Bàscara. ACN // 2. Tall a l'Ampolla. ACN // 3. Tall a Girona. ACN // 4. Tall a l'Alcarràs. ACN // 5. Tall a Figueres. ACN // 6. Tall a Ciutat Meridiana, a Barcelona. ALBERT SALAMÉ

1, 2 i 3. La columna No Passaran, convocada pel CDR, ha sortit de davant el parc de la Ciutadella. ELISABETH MAGRE // 4. Alguns manifestants han col·locat tions a primera fila, davant el cordó dels Mossos d'Esquadra. ACN // 5 i 6. La columna Ingovernables ha sortit de la plaça del portal de la Pau. ALBERT SALAMÉ

1. Un agent de la policia espanyola fa la botifarra als manifestants del CDR prop de la Llotja de Mar. ALBERT SALAMÉ //

2 i 3. La columna 1 d'Octubre ha sortit de la plaça d'Urquinaona. A la via Laietana hi ha hagut aldarulls. ORIOL BÄBLER //

4. Davant l'estació de França, s'ha fet el Consell Popular de Ministres. ELISABETH MAGRE

A la manifestació unitària de la tarda, hi han assistit unes 80.000 persones, segons l'organització. EFE / ELISABETH MAGRE

Quins mitjans repiula cada polític? Analitzem 800.000 piulets de 56 polítics coneguts

La dada Els polítics unionistes tendeixen a piular més diaris en paper tradicionals espanyols mentre que els polítics sobiranistes tendeixen a piular més premsa digital en català

JOE BREW

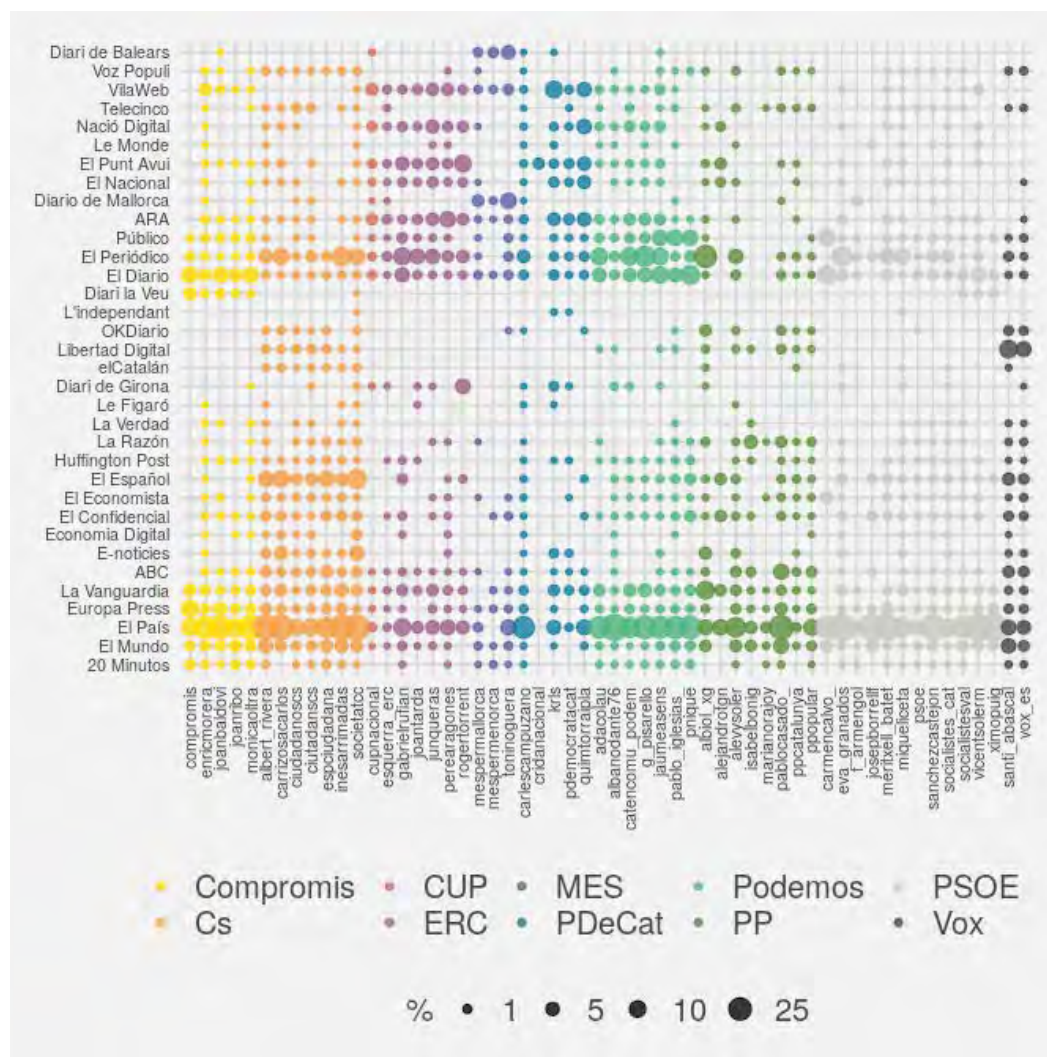
Sovint, els polítics es fan ressò a Twitter de les notícies que apareixen als mitjans de comunicació. Ho fan publicant-ne els articles o bé repiulant els piulets dels mitjans. Esbrinant quins diaris acostuma a repiular cada polític, podem saber què llegeix i quina és la seva visió del món. Per exemple, és sabut que Donald Trump repiula, bàsicament, Fox News, una cadena de televisió de dretes. Però què passa als Països Catalans i a l'estat espanyol?

El mètode

Hem aplegat 811.958 piulets de 56 polítics dels Països Catalans i de l'estat espanyol i hem identificat les referències algorítmiques a 34 diaris, calculant el percentatge de referències de cada polític.

Feta l'anàlisi, veiem que els polítics unionistes tendeixen a piular més diaris en paper tradicionals espanyols mentre que els polítics sobiranistes tendeixen a piular més premsa digital en català.

En el cas concret del Principat, aquesta diferència es pot observar si ens fixem en quins polítics piulen més La Vanguardia i El Periódico, els

dos principals mitjans tradicionals, i quins el diari Ara, que és en paper però també té un perfil digital molt actiu, i VilaWeb.

Els tres polítics que més piulen notícies d'El Periódico són Eva Granados (PSC), Xavier García Albiol (PP) i Inés Arrimadas (Ciutadans). I entre els deu comptes polítics que els repiulen més, hi trobem Societat Civil Catalana, dos més del PSC, un de Ciutadans, dos comptes dels comuns i Gabriel Rufián, d'ERC.

De manera semblant, els tres polítics que més repiulen La Vanguardia són Xavier García Albiol (PP), Inés Arrimadas i Carlos Carrizosa (Ciutadans). I entre els deu comptes polítics que el repiulen més, hi ha dos dels comuns, Societat Civil Catalana, un del PP, un del PSC, un de Compromís i, en darrer lloc, Oriol Junqueras, d'ERC.

El contrast amb el diari Ara i VilaWeb és molt gran i les proporcions s'inverteixen. Els tres comptes que més repiulen l'Ara són els del vice-president Pere Aragonès (ERC) i els dels presidents Carles Puigdemont i Quim Torra (Junts per Catalunya). I entre els deu que comparteixen més notícies de l'Ara, hi ha tres comptes més d'ERC, el del Partit Demòcrata, el de la CUP, el de Catalunya en Comú i, en darrer lloc, el d'Eva Granados, del PSC.

Pel que fa a VilaWeb, els tres comptes que més el repiulen són els dels presidents Puigdemont i Torra i el del president de les Corts Valencianes, Enric Morera. A continuació, hi trobem quatre comptes d'ERC, la CUP, el

batlle sobiranista de Palma, Toni Noguera, i el conseller socialista valencià, i històric nacionalista, Vicent Soler.

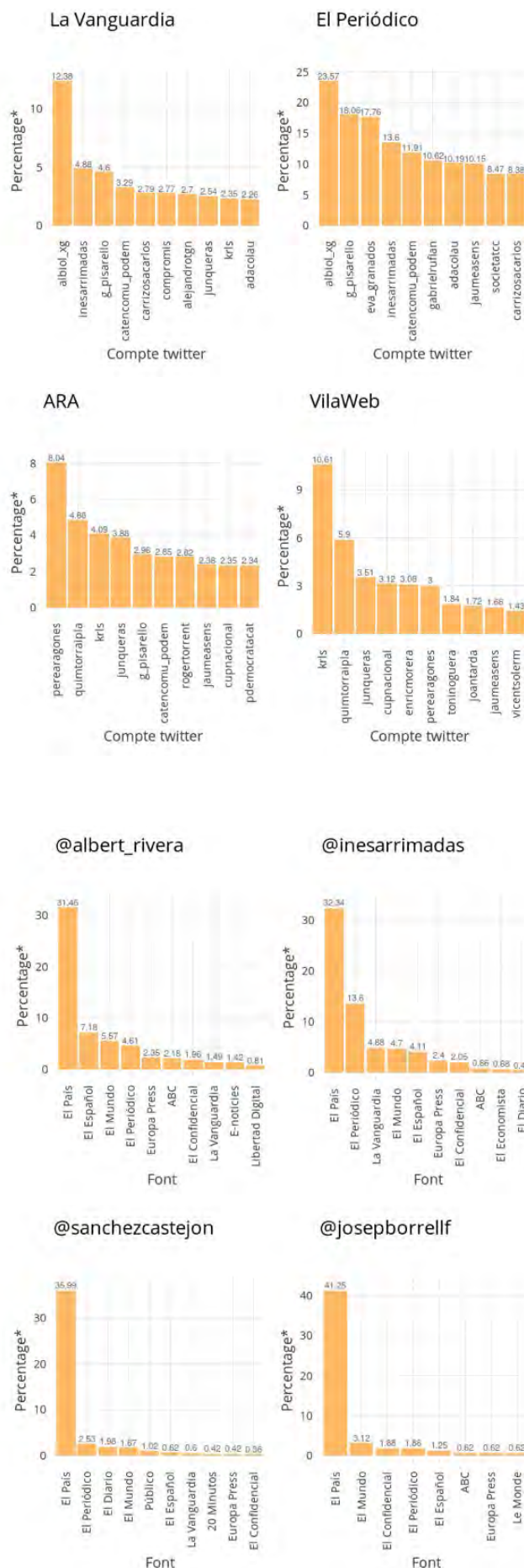
El Bloc del 155

Si analitzem els partits de l'anomenat bloc del 155, la pauta es repeteix. Albert Rivera piula, com a primera font molt destacada, El País, igual que Inés Arrimadas. Tots dos tenen El Mundo, ABC, El Periódico i La Vanguardia en la llista dels deu mitjans més piulats, i entre els digitals, El Confidencial, El Español i Libertad Digital, els més coneguts de la dreta espanyola. Només Arrimadas inclou al darrer lloc un digital espanyol d'esquerres, ElDiario.es.

Pel que fa als socialistes catalans, El País, El Periódico i La Vanguardia encapçalen les seves preferències. I entre els digitals, els espanyols d'esquerres, especialment, ElDiario.es i Público. Tot i això, també sorprèn la presència de digitals de la dreta espanyola com El Español i El Confidencial, i la baixa presència de mitjans sobiranistes, que es redueix al diari Ara.

Curiosament, no passa igual amb els socialistes valencians ni de les Illes, que repiulen publicacions com VilaWeb, la Veu del País Valencià i diaris locals, tot i que El País és, clarament, el seu diari preferit.

Entre els socialistes espanyols, també hi ha aquesta unanimitat per El País, que té un pes determinant. Però també hi veiem detalls interessants. Per exemple, el tercer mitjà que més repiula Pedro Sánchez és ElDiario.es, i també comparteix notícies de Público. En canvi, el seu

ministre d'Afers Estrangers, Josep Borrell, prefereix digitals de dretes com El Confidencial i El Español.

En el cas del PP, Pablo Casado piula preferentment mitjans tradicionals i els dos digitals que repiula són els més extremistes, Libertad Digital i OK Diario. Justament, OK Diario és el tercer diari que més repiula García Albiol.

Sorprèn que La Razón sigui el diari més repiulat per la presidenta del PP valenciana, Isabel Bonig, i que, en general, El Español no aparegui entre els mitjans més repiulats pels dirigents del PP; segurament, perquè el diari de Pedro J. Ramírez és identificat com un diari molt proper a Ciutadans.

Finalment, dins el bloc del 155, també hem analitzat Vox, tot i que encara té una presència limitada. La unanimitat entre el compte oficial del partit i el de Santi Abascal és cridanera. El diari més repiulat, i amb diferència, és Libertad Digital, seguit d'El Mundo i de l'ABC. OK Diario, El Español i El Confidencial també apareixen en una dieta mediàtica que, en el cas d'Abascal, es tanca amb La Vanguardia i El Periódico.

En general, podem dir que els quatre principals mitjans de la dreta espanyola (ABC, El Español, OK Diario i El Mundo) són repiulats sobretot per polítics del PP, Ciutadans i SCC i per alguns socialistes.

El Bloc contra el 155

Pel que fa al bloc contrari al 155, especialment el sobiranista, les tries són molt diferents.

En el cas de Junts per Catalunya, trobem que El País,

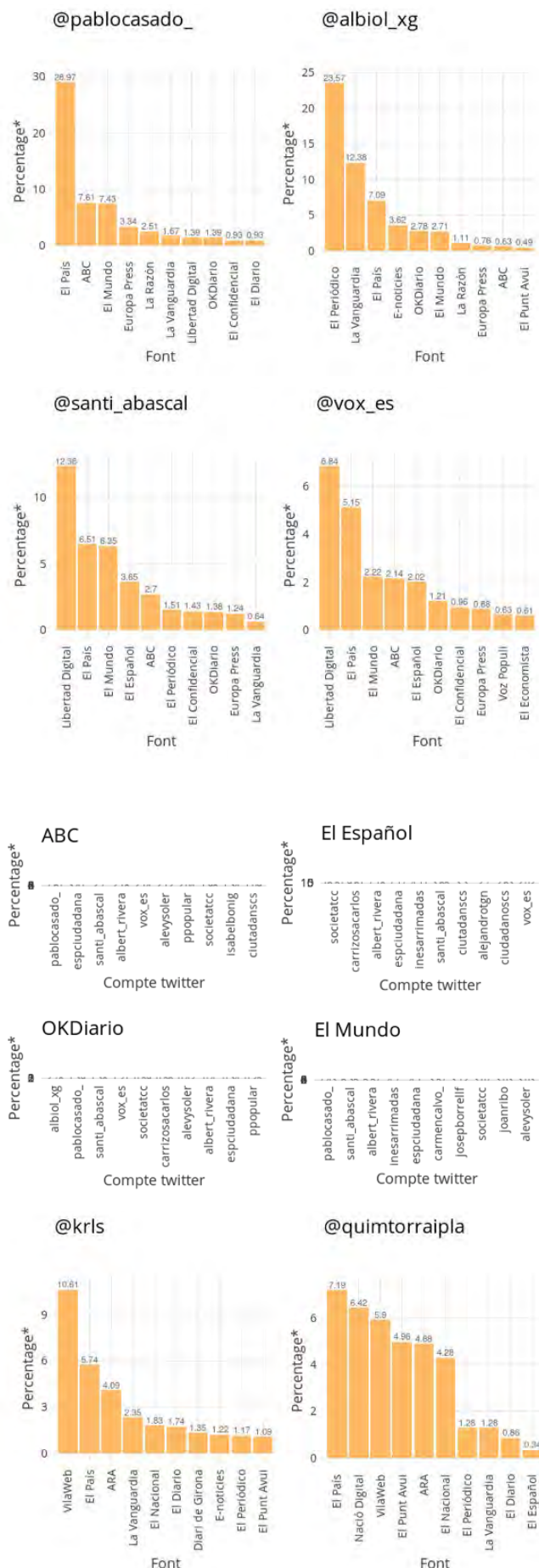
Nació Digital i VilaWeb són els mitjans preferits del president Quim Torra, i VilaWeb, El País i l'Ara són els més repiulats pel president Puigdemont. Tots dos també inclouen, entre les seves preferències, El Nacional i ElDiario.es i, en el cas de Puigdemont, Nació Digital.

El compte oficial del Partit Demòcrata i el de Carles Campuzano introdueix matisos clars en aquest panorama. La referència principal de Campuzano, per exemple, és El País, i entre els mitjans que més repiula hi ha ElDiario.es, El Periódico i La Vanguardia. El del Partit Demòcrata repiula sobretot el 3/24 i inclou, en els primers llocs, RTVE i la Cadena Ser, relegant els digitals catalans VilaWeb, El Nacional i Nació Digital a les darreres posicions del seu top ten. És possible que la diversitat de posicions dins aquest espai polític també tingui una traducció en la seva dieta mediàtica.

Això es veu molt clarament amb Compromís: El País és el mitjà que més repiulen, però en el cas d'Enric Morera el segon és VilaWeb, i en el cas de la vice-presidenta, Mónica Oltra, el segon és ElDiario.es.

Pel que fa a ERC, el mitjà més repiulat per Oriol Junqueras és Nació Digital, i entre els seus preferits, hi trobem el 3/24, l'Ara, el Punt Avui, al costat de La Vanguardia, El Periódico i la Cadena Ser. En el cas de Pere Aragonès, els mitjans més habituals són l'Ara, El País i VilaWeb, i inclou també el Punt Avui, Nació Digital el 3/24 i el Nacional, a més d'ElDiario.es.

Gabriel Rufián i Joan Tardà

inclouen en les seves llistes Nació Digital i el Nacional, en el primer cas, i VilaWeb, Nació Digital i el Nacional, en el segon, però també incorporen els digitals espanyols d'esquerres ElDiario.es –el més repulat per Rufián– i Público.

Finalment, els nacionalistes mallorquins i menorquins donen preferència al Diari de Balears i al Diari de Mallorca, i inclouen entre els més repulats l'Ara i VilaWeb, i també ElDiario.es i Público.

Diferència entre mitjans en paper i mitjans digitals segons els polítics

En aquest gràfic (1), presentem qui piula amb més regularitat mitjans tradicionals en paper i qui piula més mitjans digitals. La Crida és el compte que piula més mitjans en paper i Més per Menorca el que piula més mitjans digitals.

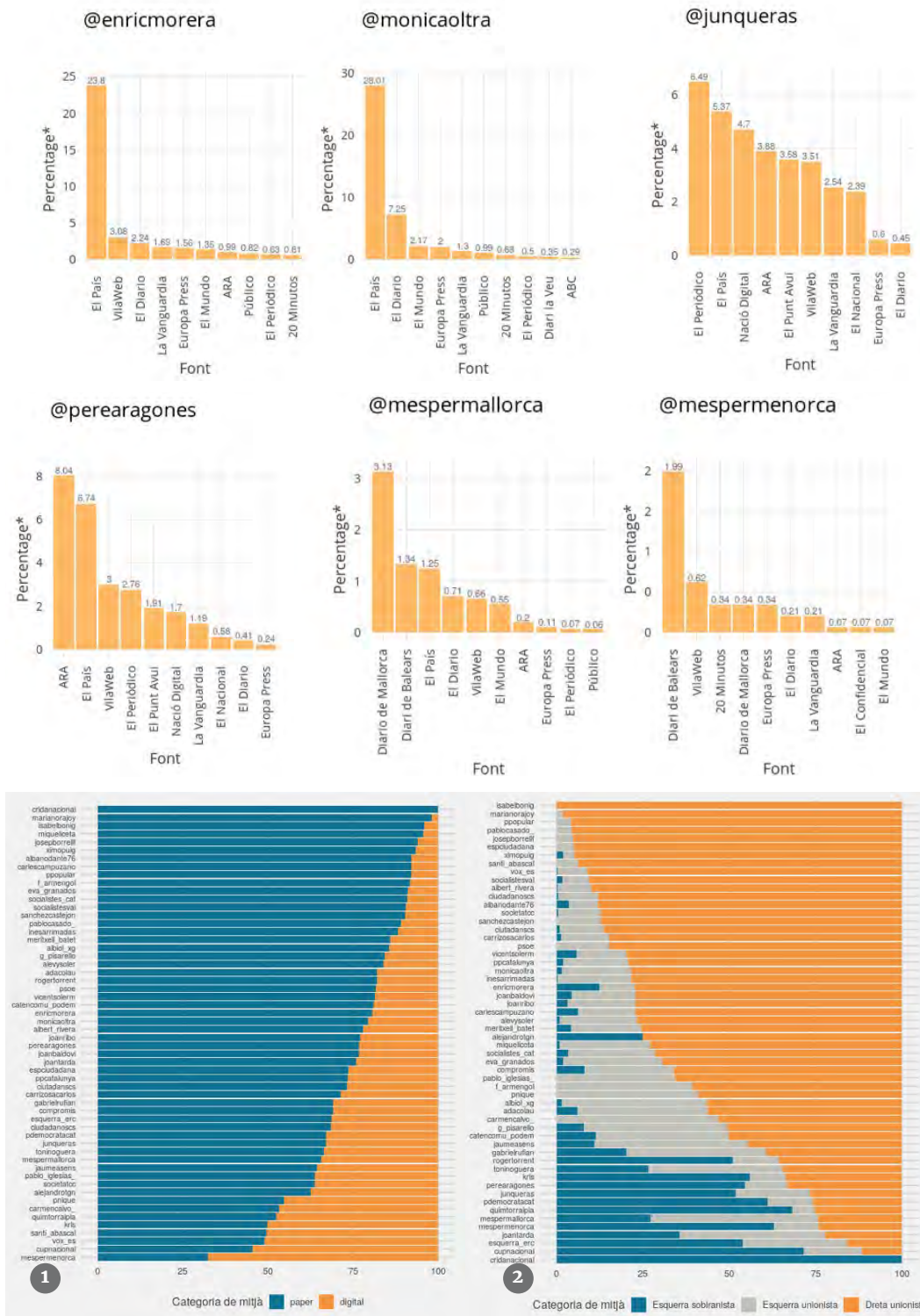
Diferència entre mitjans de dretes i d'esquerres, sobiranistes i unionistes

I en aquest altre gràfic (2), mostrem els piulets indicant-ne els mitjans en els eixos dreta/esquerra i sobiranista/unionista.

Comentaris

Els percentatges es basen en el total de piulets des de cada compte, filtrant només els que fan referència a qualsevol dels mitjans analitzats.

Les dades han estat recopilades el 19 de desembre de 2018. S'han fet servir tots els piulets accessibles, sense restricció temporal. Això pot implicar un cert efecte de biaix, atès que l'antiguitat dels comptes és diferent.

Els percentatges es basen en el total de piulets des de cada compte, filtrant només els que fan referència a qualsevol dels mitjans analitzats

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 17-21 de desembre

Divendres 21.

Elsa Artadi: 'Tinc la sensació que dins el PSOE hi ha tensió'

ALBERT SALAMÉ

Dijous 20.

Sergi Sabrià: 'L'acord estratègic segurament serà després de Nadal'

ALBERT SALAMÉ

Dimecres 19.

Carles Riera: 'Si l'estat espanyol actua amb violència, cal desobediència civil i mobilització multitudinària'

ALBERT SALAMÉ

Dijous 20.

Joaquim Forn: 'El millor atac que podem fer és defensar-nos amb arguments jurídics i polítics'

ACN

JOSEP ANDREU

'Tenia clar que la iniciativa de la vaga de fam la portaven els presos'

Parlem amb el batlle de Montblanc, que va decidir d'emprendre una vaga de fam per a donar suport als presos
· Ahir va abandonar-la, seguint la consigna dels presos

ALBERT SALAMÉ

JOSEP REXACH FUMANYA

El batlle de Montblanc s'havia compromès a acabar la vaga de fam un cop ho fessin els presos. Poc abans que la notícia fos oficial, ahir al matí, li la van comunicar. Ell no volia pas protagonisme, sinó fer visible una situació excepcional i dotar de valor el

gest dels presos. Hi hem parlat breument perquè faci balanç de la vaga, que, en el seu cas, s'ha allargat vuit dies.

—Com esteu?

—M'he trobat bé des del primer dia, cosa que fins i tot m'ha sorprès a mi. Durant

aquests dies he begut molta til·la, i això em donava la sensació que tenia la panxa plena i em treia l'ansietat de menjar. Pensava que patiria molt més. He tingut un control mèdic estricte de dos metges de Montblanc. M'han pres la pressió, el pols i el pes cada dia.

El mèrit és dels qui fan la vaga de fam i estan empresonats

Els dies abans estava neguitós, però una vegada la vaig començar, em vaig tranquil·litzar, perquè ja era on volia

—Quant de pes heu perdut en vuit dies?

—Quatre quilos i mig. I la pressió, que sóc propens a tenir-la alta, se m'ha posat a catorze i vuit, que és la normal. Vaja, que se m'ha arreglat la pressió.

—Us heu trobat més dèbil durant la vaga?

—Ahir vaig anar al pont Vell i vaig pujar pel raval, i vaig notar que les cames em feien figa. Treballant a l'ajuntament he procurat de no pujar escales i fer servir l'ascensor, tal com em recomanaven. Però vaja, he fet vida normal i he seguit el dia a dia de l'ajuntament. D'aquesta manera he estat distret. Només he fet vuit dies de vaga de fam. I una cosa és haver-la fet en llibertat, que em permet d'estar en el meu ambient, i una altra cosa és la presó, que és més dura. A la tarda em venien a veure els amics, rebia les trucades que volia, anava a dormir a casa i estava davant el foc a terra una estona, dormia al meu llit, veia cada dia la família i, si volia donar un tomb, anava als meus paisatges preferits.

—Com va anar la visita de dilluns a la presó?

—Vaig poder parlar amb tots, excepte amb Jordi Cuixart, que tenia una altra visita. Ja ho vaig dir a l'Oriol: 'Jo rai', perquè sabia que faria uns dies de vaga en llibertat, 'en canvi, tu fa un any que ets a la presó, i un judici a l'horitzó amb una petició de pensa esgarrifosa. Em canviaries la situació, oi?' I em va respondre: 'I tant! Marxaria corrents cap a casa!' Vull dir, que el mèrit és dels qui fan la vaga de fam i estan empresonats. Al cap i a la fi, jo he fet uns dies de dejuni seguint la seva iniciativa i prou.

—Per què la vau voler fer?

—Perquè això que passa al nostre país és molt greu. Que tinguem el govern de la Generalitat empresonat i a l'exili, quatre dels empresonats en vaga de fam... És que era molt seriós. Vaig reflexionar-hi i vaig considerar que no podia arrelar com una cosa quotidiana. Necessitava fer alguna cosa. No podia mirar cap a un al-

tre cantó i no posar-ho al centre del que passa al país. Ja havia anat als Lledoners i n'havia parlat amb Jordi Sánchez.

—Li ho vau comentar, que volíeu fer una vaga de fam?

—Sí. Li vaig dir que tenia un ple de pressupost important i que l'endemà d'aprovar-lo començaria la vaga de fam. Em va demanar si m'ho havia pensat bé, si ho havia reflexionat i assumit com cal. Jo era molt conscient de què feia. Els dies abans estava neguitós, però una vegada la vaig començar, em vaig tranquil·litzar, perquè ja era on volia. I em vaig relaxar. Ara, quan t'hi poses ha de tenir clar que no pots fer el ridícul. No pots anunciar-ho i al cap de quatre dies, plegar. Has de ser conscient i estar mentalitzat d'on et poses. Tenia clar que els qui posaven l'empremta i portaven la iniciativa eren els presos dels Lledoners. Jo estava compromès a fer allò que diguessin i continuar o acabar quan ells diguessin.

—Esteu satisfet del ressò que han tingut les vagues?

—Sí. Però els protagonistes són ells. Jo hi he posat un gra de sorra. Ja sé que molts mitjans espanyols han fet cas omís de la vaga, però al segle XXI la informació circula molt de pressa i no han pogut evitar que l'existència de la vaga hagi tingut ressò internacional, i a l'estat espanyol també. I el Tribunal Constitucional s'ha començat a moure, que és la qüestió més important.

—Heu rebut tot el suport que esperàveu?

—Sí. Molts dies, a les nou del vespre, havia de dir prou a les visites que rebia. Ja sé que es diuen moltes coses, però quan vaig ser als Lledoners, l'Oriol Junqueras es va interessar per mi i em va desitjar sort. He rebut la visita d'en Joan Tardà, amb qui tenim una llarga amistat, ha vingut el delegat del govern a Tarragona, que també és d'ERC, l'Oscar Peris, també la Marta Vilalta, en Lluís Salvadó... Jo crec que sí, que he tingut el suport de tothom.

ELSA ARTADI

‘Tinc la sensació que dins el PSOE hi ha tensió’

Entrevista a la consellera de Presidència i portaveu del govern

ANDREU BARNILS

Elsa Artadi (1976) és consellera de Presidència i portaveu del govern. Doctora en econòmiques per la Universitat de Harvard, va deixar la carrera acadèmica per entrar en política. I ara és un dels pesos pesants del govern. Avui mateix és previst que sigui a la reunió prevista entre els governs català i espanyol, a les sis de la tarda. En aquesta entrevista, feta ahir al Parlament de Catalunya, Artadi parla de la reunió, del consell de ministres espanyol de divendres, de les manifestacions de rebuig convocades i del seu futur polític.

—Quin missatge pot donar el govern a la gent que avui i demà es manifestarà?

—La gent té tot el dret de manifestar-se. La gent té tot el dret de protestar. És la garantia d'una democràcia que funciona bé. I entenem per què es manifesta la gent. El govern espanyol ha escollit el pitjor dia, i la pitjor forma, de fer el consell de ministres a Barcelona. La resposta ciutadana, veiem normal que hi sigui. I la comprenem perfectament. I tenim tota la confiança que la ciutadania es manifestarà com sempre ho fa.

—L'1-O, el govern no va ser capaç d'evitar la violència de la policia espanyola. El 21-D el govern pot garantir que la gent es podrà manifestar sense rebre?

—El primer d'octubre es va veure que qui té les armes, i la violència, és el govern espanyol. I per tant van desplaçar milers de policies per reprimir una acció que primer menystenien i després els va fer tant mal que van atacar la societat civil. I van fer allò que era impensable. Ara el desplegament que hi ha de cossos policíacs espanyols no és comparable. Ni amb les tasques assignades pels jutges ni amb la magnitud.

—No espereu, doncs, violència per part de la policia espanyola?

—Esperem que no hi hagi violència de cap mena.

—Ahir es va saber que els policies es-

No podem desaprofitar ocasions. És important que els expliquem com veiem les coses

Si segueixen la petja de Ciutadans, PP i Vox, serà un fracàs per al PSOE

panyols dormen a Lloret. I que envien policies que ja havien vingut el primer d'octubre. Quina valoració en feu?

—És tot part d'aquesta mala tria del dia, el lloc i les formes. Em sembla inqualificable que ens hàgim d'assabentar de les coses pels mitjans de comunicació. Que vingui policia espanyola és totalment innecessari. L'ordre és garantit amb els Mossos d'Esquadra. I si creuen que no n'hi ha prou efectius que compleixin els acords, i les obligacions, i farem les promocions de Mossos que calguin, amb l'equipament que calgui.

—Si la reunió de demà [avui per al lector] a les sis de la tarda entre els dos governs es manté, hi sereu. Què n'espereu? No s'ha dit tot, ja, entre els dos governs?

—La cosa més probable és que es faci la reunió, sí. I no s'ha dit tot, és a dir, no l'hem feta mai, una reunió com aquesta. És la primera vegada en democràcia, i des de l'inici d'un moviment independentista majoritari, que hi ha una reunió de govern a govern. No havia passat mai. Hem de fer possibles aquests espais. Aquí tothom s'omple la boca de diàleg i solucions, però la veritat és que el diàleg ha estat molt escàs. Nosaltres, que apellem sempre al diàleg allà on sigui, quan sigui, ens hauria agradat que la reunió s'hagués acordat en un altre context. I que el govern de Sánchez hagués tingut el coratge de venir a fer aquesta reunió ad hoc. Però no podem desaprofitar ocasions. És important que els expliquem com veiem les coses.

—Per exemple?

—Explicar-los per què el sentiment independentista és majoritari, les implicacions que ha tingut la repressió brutal que perpetren amb la complicitat activa del Partit dels Socialistes contra gent demòcrata i pacífica i quines solucions hi veiem. I demanar amb fermesa si volen diàleg o no volen diàleg.

—Ja us heu reunit amb la ministra Calvo. Com ha anat?

—La ministra Calvo, de prop, és educada

i permet que es parli de tot. No et diu 'd'això no en podem parlar'. Ara, hem avançat poc. Per això crec que aquesta reunió és important. És important de mirar-nos a la cara i dir si hi ha voluntat d'avançar. I, per part nostra, n'hi ha. L'apel·lació que fem al diàleg és sincera.

—De fora estant, sembla que el PSOE ha tret la conclusió que a Andalusia han perdut vots per haver estat massa tous amb els catalans. De dins, la sensació és la mateixa? Elsa Artadi, que s'hi reuneix, creu que la conclusió que n'ha tret el PSOE és aquesta?

—La sensació que jo tinc, i és personal, és que dins el PSOE hi ha tensió. Entre els que veuen el diàleg com la solució al conflicte (que voldríem creure que aquí hi ha Pedro Sánchez, i naturalment Zapatero) i les veus que parlen del 155, del 155 indefinit, d'il·legalitzar partits, condemnar drets de manifestants... Penso en Lambán, Alfonso Guerra o la portaveu del partit, la darrera setmana. I això també és PSOE.

—I Calvo?

—Jo vull pensar que és a l'altra banda. Han de definir què fan. Si segueixen la petja de Ciutadans, PP i Vox, serà un fracàs per al PSOE. Fracàs moral, però també electoral. No tindran els vots que es creuen.

—Per què?

—Perquè no poden competir sobre qui és més de dretes amb PP i Vox. I demostraria manca de coratge i alçada política de Pedro Sánchez. Seria una estratègia demolidora per al govern d'Espanya.

—El govern Torra està preparat per a un 155? Més ben dit, hi compteu? Ho veieu possible?

—No estàs mai preparat perquè et tanquin les institucions, el parlament... Tenim l'experiència de l'any anterior, però fins ara no tenim requeriments damunt la taula i no s'ha començat el procediment. També és cert que el senat no ha tancat la comissió del 155. No ho ha fet. Vivim en aquest estat de repres-

Si es pensen que guanyaran vots amb Casado per veure qui és més dur, tenen un problema clar

ALBERT SALAMÉ

sió que també inclou tot aquest nivell d'amenaques. Sabem que és una possibilitat. Ara, on s'agafaran aquesta vegada per aplicar-lo? Hem vist declaracions de Casado totalment fora de context legal, constitucional o polític, que apel·la al 155 per declaracions polítiques. Si Espanya ha d'anar cap aquí patirà tothom. No tan sols les institucions catalanes. Se'n ressentiran els drets de tot Espanya.

—Vau dir que la visita de Sánchez era una provocació. Encara ho creieu?

—Jo vaig dir literalment que una part de la societat catalana creia que venir a fer el consell de ministres era una provocació. Això és un fet objectiu. Hi ha un munt de gent que ho pensa.

—I Elsa Artadi?

—He dit al principi que no han pogut triar una data pitjor per venir. Perquè el 21-D vam fer unes eleccions per la seva responsabilitat. Són ells que van dissoldre el parlament legítim. I són ells

que ens van portar a unes eleccions amb presos i exiliats. I són ells que les van perdre. I una vegada les han perdudes, han estat també ells que han impedit d'aplicar-ne els resultats. Per tant, som en una violació permanent de la democràcia a Catalunya. Venir justament el 21-D? No pot ser que ningú a l'altra banda tingui tan poc criteri. El 21-D al mig de la ciutat? En el pitjor moment? Tot això no és casual.

—Potser, com dèiem, el PSOE vol recuperar vot per la via de la línia dura.

—Si es pensen que guanyaran vots amb Casado per veure qui és més dur, tenen un problema clar.

—La investidura de Puigdemont ja s'ha descartat?

—Per nosaltres, mai. I menys pel president Torra, el nostre govern i el nostre grup. No tornarem a la normalitat fins que no torni el president Puigdemont i deixi d'haver-hi presos polítics. Aquí hi

ha dos actors principals, Puigdemont i Junqueras. I han de tenir el seu espai i la seva veu. I han de poder ser actors.

—**Doncs si Puigdemont torna per a fer la investidura, com va dir que faria, el detindrien. No ho veieu així?**

—Sempre hem pensat que la investidura era important i també que el president Puigdemont pogués tornar. Hi ha d'haver aquest debat d'investidura, s'ha de poder invertir, i entenem que és dins la legitimitat que ho faci.

—**El referèndum acordat és impossible?**

—Per part nostra, no. Nosaltres ja tenim un referèndum, el que vam fer l'any passat. I l'única cosa que pot substituir aquest referèndum és un referèndum acordat amb l'estat. Legalment no és impossible. És impossible tenir majoria al congrés? No. Ara hi ha majories suficients. Per tant, és una decisió, al final, sobre si el PSOE es decanta cap a la democràcia o per la repressió.

—**Que veieu més difícil: un referèndum acordat o fer efectiva la República seguint un procés gandhià i amb gent a la frontera?**

—Hem de treballar amb totes les opcions, prioritzar el diàleg i no descartar res. Ho dic amb tota la convicció. Hem de tenir l'acompanyament de la societat civil, de les institucions i l'exili. Sempre hem dit que la societat civil és dinàmica. Aquest teixit tan dens ens permet de tenir una societat mobilitzada i exigent. I compromesa per a anar endavant.

—**El tros que falta només el farem votant, o caldrà, a banda, més determinació?**

—El tros que falta l'hem de fer internacionalitzant, protestant, per la via democràtica i pels camins que hem seguit fins ara. És el nostre camí. I penso també ara en tots els unionistes que volen trobar vies de solució. Un reconeixement a tota aquesta gent. La major part de l'unionisme no són els discursos que sentim aquí al parlament. El PP, Cs i PSC tenen un munt de votants contraris

al 155 i a la repressió. A favor de la democràcia. I aquesta gent han de poder trobar el seu vehicle.

—**Govern Torra. Si haguéssiu de fer una autocrítica, quina seria?**

—Que hem fet feina en l'àmbit sectorial i no l'hem explicada. No ho hem fet. Potser no ho fem prou bé. Des de polítiques de dones a política pesquera. Ens costa molt explicar-ho. No ens adaptem prou bé.

—**A Alemanya hi heu estat fa poc. Pot ser que a Europa entenguin el referèndum i la DUI no?**

—Ells han entès bé l'1-O, van entenen bé la repressió i saben que no hem estat violents. De la DUI, no en parlen tant. Ara ens trobem una altra cosa.

—**Quina?**

—El mirall que s'ha generat de canvi. Pedro Sánchez, diferent de Rajoy. Però són incapaços de posar-te cap exemple de canvi. Tot just ara veuen que potser no hi ha diferències. Presidenta del parlament tancada, vagues de fam, artistes a l'exili, etc. Quan expliques les coses ja veuen que no ha canviat res.

—**El 2028, on serà Elsa Artadi?**

—Ui, ni idea. El 2008 tampoc no hauria predit que ara seria aquí.

—**Entrevisto la futura presidenta de Catalunya?**

—Mireu, fa vuit mesos no sabia que seria consellera de la Presidència. Havia de ser-ho Jordi Turull. Realment em fa vertigen pensar on seré d'aquí a deu anys. Espero que ens trobem en una situació sense presos polítics, ni exiliats ni repressió. I que la ciutadania es pugui expressar lliurement. És que és molt bàsic, això que demanem.

—**Res que vulgueu afegir?**

—Crec que ho he dit al començament. A Pedro Sánchez, coratge. I a la ciutadania, determinació no violenta. Passa que la primera cosa la demano i la segona, no: tinc el convenciment que és així. ■

Sempre hem pensat que la investidura era important i també que el president Puigdemont pogués tornar

Des de polítiques de dones a política pesquera. Ens costa molt explicar-ho

SERGI SABRIÀ

‘L’acord estratègic segurament serà després de Nadal’

Entrevista al president del grup parlamentari d’ERC al parlament

ALBERT SALAMÉ

ASSUMPCIÓ MAREMA
ROGER GRAELLS FONT

Sergi Sabrià (Palafrugell, 1975) és una de les cares més visibles d’Esquerra, des de la posició de president del grup parlamentari d’aquest partit. L’entrevistem per parlar del 21-D i també per aprofundir més l’estratègia d’Esquerra durant els mesos vinents. Sabrià, que va ser batlle a trenta-un anys, està acostumat a relacionar-se amb la premsa. Potser per això sovint té el vici de posar-se a la defensiva i tancar-se com un caragol. Ens explica que, de vegades, una conjunció li pot complicar la vida. Al final, però, amb el seu somriure indefinit i una mirada que no para de moure’s, acabem parlant d’ell. El seu pronòstic és optimista: ‘Això només pot acabar en victòria.’ I afegeix: ‘Acabarem la feina i ho farem bé.’ A les parets del despatx, les fotos de Junqueras, Comín, Bassa, Forcadell ens interpel·len tota l’estona.

—Com us l’imagineu, el 21-D?

—El 21-D és la passejada del virrei per Catalunya. Seria molt important per a tots que hi hagués moltíssima gent al carrer i que una vegada més fos una mobilització pacífica. En les circumstàncies actuals, buit de treball previ i de propostes, ens costa molt d’entendre. Ens hauria agradat que vinguessin aquí a parlar de solucions polítiques. No a parlar de Rodalia, que un dia ja en parlarem perquè tenen molts deutes amb els catalans. El problema que té avui Catalunya és un altre que es diu representació, presos polítics i solució democràtica a un conflicte polític.

—Quin missatge voleu donar a la gent que vol sortir al carrer el 21-D?

—Cercar els actes unitaris. Hem estat capaços de posar-nos d’acord una altra vegada. Això s’emmarca en un treball conjunt respecte de l’estratègia. Això havia de ser secret, però ara ja se sap que s’hi treballa i que hi ha hagut reunions. És positiu que la marxa lenta de vehicles és una cosa de tots, que el concert d’Òmnium és cosa de tots, que la manifestació

La certesa de tots plegats que això s'ha de fer per vies absolutament pacífiques i democràtiques

Hem de ser capaços de contraposar una Generalitat que ajuda la seva gent, encara que sigui amb mitjans migrats, amb un estat que el dia que el que opines no li sembla bé et pega i et tanca a la presó

també... Hi ha uns acords respecte de com actuar. Els aldarulls ens sumen zero. Al nostre moviment, al nostre discurs i a la nostra imatge internacional li suma zero. Per tant, provocar incidents només resta. Cerquem una victòria conjunta, democràtica i pacífica.

—Els incidents són el relat de la justícia espanyola.

—Efectivament. Les fotografies agressives del procés són d'ells. No els podem regalar les nostres. Qui pegava cops de porra eren ells. Ara ens hem d'estalviar les imatges d'agressions cap a nosaltres.

—Parlàveu de l'acord estratègic que negociu amb JxCat i la CUP, a més de les entitats. En quin punt es troben les converses per a arribar a la unitat estratègica?

—És imprescindible d'arribar-hi i valoro positivament que hi hagi converses. Sé que la gent té molta pressa. És important de tenir-ho com més aviat millor, però és més important de tenir un consens real sobre quins són els passos que convenen al país. Segurament serà després de Nadal. Vam caminar junts fins a l'1-O, el 3, el 10, el 27... i després d'això hi ha visions diferents de gent que vol exactament el mateix, que hi hagi una República Catalana independent. Això vol dir que els camins s'han d'anar ajustant per a fer-los compatibles o per a trobar-ne un de sol. Totes dues coses funcionen. Trobar una manera de continuar avançant conjuntament des de la pluralitat que ens fa forts, des de la CUP a una banda fins a l'amalgama del món postconvergent. Aquesta pluralitat ens fa potents, però també difícils els consensos estratègics. Sóc de Palafrugell i allà la gent em diu que ja està bé i que ens posem d'acord. És molt difícil de posar-se d'acord en una amplitud tan gran. Ara, quan ho fas, ets indestructible. I ho hem fet moltes vegades. Hem vist el país patir en moltes situacions. Recordo per exemple quan havíem de decidir la pregunta del 9-N.

—Som en una situació similar? En aquell moment, semblava que tot se

n'anava en orris i que de cop i volta...

—No sé si som en un moment així, n'hem tingut molts. Però sí que sé que si arribem a l'acord ens fa indestructibles. Perquè és tan ampli i ajunta tanta gent que la potència que ens dóna ens fa molt forts. Estic segur que l'aconseguirem.

—Què us separa per a arribar a l'acord si l'objectiu és el mateix?

—Si entro a fons en les discrepàncies, l'acord serà més difícil. Només hi afegiria complexitat. Tenim moltes coses positives. La set de república, el fet de tenir el mateix objectiu hi ajuda molt. La certesa de tots plegats que això s'ha de fer per vies absolutament pacífiques i democràtiques. Això també hi ajuda molt.

—Quin és el camí i la proposta d'Esquerra Republicana en aquest moment?

—És la que més s'ha explicat, segur. Ha passat per una conferència nacional del partit. En un consell nacional. S'ha explicat de manera reiterada a tot arreu. M'agradaria pensar que el camí d'Esquerra és el més explicat de tots; si no, alguna cosa hem fet malament.

—Més enllà d'eixamplar la base...

—Eixamplar és un trosset petit.

—Per exemple, en el vostre full hi ha un moment que diu que primer cal que surtin els presos i després ja en parlarem?

—No. O sigui, no són compartiments que van primer l'un després l'altre... Hi ha una estratègia antirepressiva que ha de ser compartida. En aquest país hi ha aquestes majories del 80% que tothom ha fet seves i que Esquerra fa molt temps que en parla. Ara el president Torra en parla tot sovint i Òmnium fins i tot n'ha fet una gran campanya. Òbviament ha de ser una prioritat que tots els presos surtin de la presó com més aviat millor, i serà el primer pas perquè els exiliats puguin tornar. Aquesta és una capseta que és a l'estratègia d'ERC i que ha d'estar a l'estratègia conjunta, segur. Que ens hem de posar reptes respecte del creixement del moviment és part de l'estratègia d'Esquerra. Potser la gent

Esquerra és independentista des del dia que la van parir. Això no pot posar-ho en dubte ningú

ALBERT SALAMÉ

ens ha posat la bandera, però no crec que ningú tingui dubtes respecte d'això. Hi ha reptes que hem d'assolir en aquesta nova fase de procés. Si sempre hem estat el 47%, cal posar-se el repte de superar el 50%. Això ens fa fortíssims. Que som més forts amb les institucions que sense i amb el 155, també ho entén tothom. Que som més forts quan tenim els Mossos que quan no els tenim malgrat que en alguns moments patim, segur. Que som més forts quan tenim els serveis socials, segur. Hi ha una capseta de l'estratègia d'ERC que és governem, governem-nos bé i des del control propi de les institucions. Hem de ser capaços de contraposar una Generalitat que ajuda la seva gent, encara que sigui amb mitjans migrats, amb un estat que el dia que el que opines no li sembla bé et pega i et tanca a la presó. Això ho hem de fer cada dia. Que l'estratègia internacional és cabdal, també ho hauríem de compartir tots. Hem de treballar des de tots els àmbits. Sigui el Consell per la República, el conseller Bosch o l'estratègia jurídica, on hem obtingut grans victòries. Esquerra Republicana

diu que si fem tot això alhora arribarem a una situació d'un nou embat. Això ho hem explicat reiteradament. Algú pot dir que només parlem d'eixamplar la base. Nosaltres parlem de tot, tota l'estona.

—Aquest embat, a vegades –per declaracions de Junqueras o Tardà– sembla que pot significar una prolongació de l'autonomia durant cinc anys o sis.

—Si algú ha entès això, he de dir-li que no. No té més història. Ser realistes, a algú li pot semblar malament?

—Què enteneu per ser realistes?

—Ser realistes és que algú havia de sortir i explicar que haurem de fer tot això a la vegada per a ser independents. I que no serà demà. És així. Hi havia molta gent que no hi estava disposada. Esquerra Republicana què volia? Que fóssim independents el 28 d'octubre. Un munt de circumstàncies fan que el 28 no poguéssim exercir com una república independent. I això ens porta al final d'una part del procés com l'havíem entesa fins ara. Això és així. Hem de definir una nova etapa per a guanyar-la. A Esquerra fem

això. Si el dia que érem més forts no ens en vam sortir, ens hem de preparar per a guanyar el següent embat. Jo no vull perdre més. Esquerra va estar molt sola en el moment d'explicar tot això. Algú va voler convertir això en un discurs dient que Esquerra és autonomista. Esquerra és independentista des del dia que la van parir. Això no pot posar-ho en dubte ningú. Nosaltres volem guanyar. Ni fer veure que ho volem ni equivocar-nos.

—Guanyar vol dir anar més a poc a poc?

—Si no s'entén aquesta part, tenim algun problema. Algú té cap proposta per a ser independents demà? És molt important aquesta pregunta.

—Demà, no...

—Per tant, hi ha molta gent que no s'atreveix a dir que això sigui una mica més lent? Esquerra no vol que això sigui més lent. Esquerra vol guanyar. I diem que demà no podrem guanyar. Això és molt important que s'entengui i que els mitjans ens ajudin i que no es falsifiqui dient que Esquerra vol ser una autonomia més temps. Esquerra diu: demà no

estarem en condicions de ser independents i ens hem de preparar per a ser-ho com més aviat millor. Això ens fa més autonomistes que algú altre? Doncs digueu-me qui ens fa independents demà.

—Això és el momentum de què parla el president Torra?

—No ho sé.

—Dit d'una altra manera, la pregunta seria si el moviment independentista s'ha de marcar un límit temporal perquè la República esdevingui inevitable.

—A veure si em sé explicar. La política va molt més de pressa que no anava. Nosaltres posem sobre la taula uns reptes que en altres moments haurien pogut trigar moltíssim. En aquest país els independentistes creixen del 15% al 40% en deu anys. I ara crec que un repte que ens fa molt més forts és travessar la línia del 50% com sigui. De l'enquesta de l'Ara de l'altre dia, la part més interessant no és que ERC en tregui tants, sinó que per primera vegada l'independentisme supera el 50%. Que és igual, que és una enquesta i té el valor que té. Però n'és la part més interessant. Perquè això vol dir que faríem un pas importantíssim. I això quan pot ser? Potser d'aquí a vuit mesos o d'aquí a dos anys o potser passarà a les municipals.

—Tardà ha parlat de tornar al referèndum forçat o inevitable. Ho veieu possible a llarg termini, amb aquest govern espanyol o el que pugui venir?

—Inevitable m'agrada molt, perquè no és directament contrari a no acordat. Inevitable vol dir que hi ha un moment en què no pots evitar d'acordar-lo. A mi una cosa que em sembla potent, també de les últimes enquestes publicades, és que cada vegada hi ha més catalans que voten Ciutadans i que creuen que l'única solució és un referèndum. Per tant, és brutal un consens del 80% a favor de decidir el conflicte votant. La defensa del referèndum inevitable em sembla potent. Ara, això vol dir que hem de fer la feina. Que passem del 50%, que no ens aturem en l'àmbit internacional,

ALBERT SALAMÉ

necessitem suport de fora... És evident que l'estat tot sol no ho farà això motu proprio. Per més que nosaltres mantinguem sempre la porta oberta al diàleg, no li sortirà de dins. Ho necessitem tot. És una estratègia amb molts fronts.

—Si l'estat no cedeix, tornem a la via unilateral?

—Nosaltres no abandonem cap via.

—Però de vegades s'ha de prioritzar.

—Si em dieu de tenir oberta la via del diàleg, d'aprofitar aquestes majories amplíssimes del 80%, doncs sí. Aquesta és la que toca ara. L'unilateral hem demostrat que la podem exercir una vegada... La pregunta que m'han fet més vegades a la meua vida, en una conferència de premsa, és: quan es demostrï clarament que el referèndum del primer d'octubre no es pot fer, què fareu? I els responia sempre: un referèndum... I no ens creien. Hi ha coses que ens fan més forts, com és complir les amenaces. Avui som més forts que el primer d'octubre. Els vam dir que votaríem i ho vam fer.

L'estat sap la capacitat d'aquest país per a anar endavant i nosaltres sabem més clar els límits que té això. L'estat hauria d'haver après que quan aquest país decideix de tirar endavant arriba fins al final.

—Com a persona també teniu la sensació de ser ara més fort?

—En l'àmbit personal, tots n'hem après. Hi ha un dia que, com tots, m'assec amb la meua família i els dic: pot passar de tot, que hem de fer? Aquesta conversa la tinc amb la meua dona un dia a casa, al vespre, i em diu: continuar, ens en sortirem. La meua família és més forta avui que abans d'aquell dia. Vam compartir els dubtes i tot. Això ens ha passat en el terreny personal, com a organització i també com a país. Veure que la persona que t'acompanya et diu: ens en sortirem, a fons, ho hem de fer, és molt important. Allò que passa a casa meua al juliol o a l'agost, crec que li passa al govern d'aquest país al setembre. Ets mort i dius ho farem igualment i això, al cap d'uns dies, es trasllada al país sencer,

que entén que allò ho hem de fer tots: el poble, que és qui ho ha aixecat des del primer dia. L'1 i el 3 som un país alçat. Ens sabem molt forts.

—**Però la repressió fa efecte.**

—És cert que tenim una repressió brutal, els companys a la presó... I com a organització també. A mi, en aquest despatx, la Marta em mira i em diu: 'Me'n vaig, però que me'n vagi no ens ha de fer canviar res i ens ha de mantenir determinats fins a la victòria. Tots al costat de l'Oriol, que és a la presó, i jo us ajudaré com pugui des del lloc on vagi.'

—...

—Això va passar aquí mateix, on parlem ara. De cada episodi d'aquests, que són duríssims, n'hem de sortir enfortits i més determinats que mai. Aquest patiment conjunt forma part d'aquest final d'etapa. El procés ja no és la revolució dels somriures, potser és una altra cosa, però ens hem fet grans i no estem disposats a perdre. Potser no riem tant, però sabem que això només pot acabar amb una victòria.

—**Fa poc que heu vist Marta Rovira?**

—La veig, però ara fa dies que no.

—**Ara és molt més activa. Tindrà un paper cada vegada més present?**

—Internament, ha estat molt present en tot moment i qui conegui el partit sap que la Marta Rovira n'era el puntal. En cap moment ha deixat d'exercir de secretària general. L'Oriol era la cara cap enfora i al govern. La Marta és qui sempre havia aguantat el partit i no ha parat en cap moment de fer-ho. Una altra cosa és en quin moment ha pres la decisió de ser més present públicament. I això creixerà. L'entrevista a Catalunya Ràdio és un punt d'inflexió, des de llavors és més present a molts més espais.

—**Es diu que Oriol Junqueras mana molt des de la presó, és veritat?**

—L'estructura de partit és molt sòlida i al comandament de la maquinària sempre hi ha hagut la Marta. L'Oriol és un visionari. Per tant, aquesta funció la continua fent des de la presó. Sempre sol endevinar amb molta claredat què vindrà i ara també. Ho veiem en els seus

articles i els qui tenim l'oportunitat de veure'l ens trobem l'Oriol de sempre, que té clar tot això que abans us explicava. Hem de fer moltes coses i si les fem bé i totes alhora guanyarem.

—**Ell també s'ha fet més fort?**

—Quan vas als Lledoners et trobes que allà dins hi ha set monstres, set persones enormes. És un procés que han fet tots. Estan absolutament convençuts que seguien un mandat democràtic i que posar les urnes no pot ser mai delictiu. Són grandiosos.

—**Si la sentència és dura, quina estratègia teniu?**

—Si això passa haurem de treballar conjuntament. Hi hem de lluitar en contra. Això fem. No vull dir que tinguem gaires oportunitats, és evident quins jutges hi ha i que hi ha un pla en què s'ha dissenyat com ha d'acabar, però per a mi, aquests judicis al final seran una altra finestra al món. Una altra oportunitat d'explicar-nos. Els ho hem de fer difícil, malgrat que tinguin la decisió presa. Els hem de guanyar cada dia. I quan els hàgim guanyat durant noranta dies, que són els tres mesos que pot durar el judici, que surtin i dictin una sentència en contra. Potser no tombarem els jutges, però potser l'estat entendreà que li costarà més cara aquesta sentència, potser el món ens entendreà una mica més. Per tant, hem de guanyar cada dia.

—**Què en penseu del Consell per la República?**

—Hauríem de centrar el 80% dels esforços en la tasca d'internacionalització en els dos àmbits. En l'àmbit més institucional d'ambaixades, consolats... i també en l'àmbit judicial. Carles Puigdemont els ha posat del revés en les seves victòries judicials i hem de continuar, des d'un òrgan més preparat amb dues fundacions al darrere, fent-ho des d'allà.

—**Però Puigdemont l'entén més com un organisme de democràcia directa...**

—També poden ajudar en temes de mobilització, o donar un cop de mà a

ALBERT SALAMÉ

l'Institut Ramon Llull de Cultura. Està bé fer processos participatius; jo quan era batlle en vaig fer molts, però crec que la tasca fonamental és la internacionalització.

—A la tribuna del parlament sembla molt emotiu i feu un discurs patriòtic, però davant la premsa us veieu més fred.

—Patriota ho sóc sempre! [Riu] Vaig ser el primet batlle independentista de Palafrugell després de molts anys. Va ser un miracle.

—Per què?

—Perquè érem molt joves. Al final la política municipal són les circumstàncies. Hi havia dos batlles que es passaven la batllia entre ells i que tenien setanta anys. Vam arribar uns nens i la gent va dir, provem-ho. Pensava que faria de regidor i vaig acabar essent batlle.

—Sembleu molt emocional, però no hi ha qui us mogui d'un discurs molt concret.

—La premsa sou difícils! Al parlament dic el que vull, responc... treballo els discursos amb l'equip. Han estat dies difícils. El meu primer discurs va ser el de la investidura de Turull.

—Fèiem referència a aquest...

—Era dalt d'un avió i em diuen torna. Anava cap a Brussel·les a veure en Comín. I em diuen que he de fer el discurs. No vaig entendre per què, però entremig marxa la Marta Rovira. Aleshores vaig entendre moltes coses. No vaig dormir en tota la nit, preparant el discurs. I sentia el pes de tota la història a sobre. En Jordi [Turull] me l'estimo molt i patia molt. Es veia d'una hora lluny que allò acabava malament, que allò que era a punt de fer l'estat seria absolutament transcendent. Pensar en la transcendència de tot plegat i preparar-ho amb temps m'agrada. El faristol davant la premsa, en canvi, té una part més defensiva. Surts a dir alguna cosa i que no et moguin d'allà. M'agraden molt els periodistes. Dels que es dediquen a la política, n'hi ha que tenen pànic a la premsa. A mi em sembla que feu una

feina molt difícil i m'ho passo molt bé. Ara faig de president del grup parlamentari, però abans tocava més el món de la comunicació.

—Sou també molt pragmàtic.

—És probable que davant la premsa tinguis una actitud més defensiva perquè pateixes. Vols dir una cosa i potser et fan sortir un titular que no hi té res a veure. Quan fas les conferències de premsa... alguns matins hem patit per reliscades mínimes per una conjunció. Després has de trucar, tornar-ho a explicar, alguns t'accepten les explicacions, alguns no... És complicat. Jo ho visc molt. El meu estat natural és molt emotiu, la gent em nota si estic content o enfadat. Sempre m'ha passat. En Gordó un dia em va dir que no servia per a aquest negoci, perquè se'm veia d'una hora lluny. En canvi, ell —deia— sempre feia la mateixa cara. M'agrada més la versió de viure-ho molt.

—Parlàveu de Turull, però no hem parlat de la vaga de fam. Us va fer impacte?

—Ara sóc un diputat antic. Aquesta casa ha canviat molt. Esquerra venia d'una renovació molt gran, hi entrava tot l'equip Junqueras. Però aquí era ple de diputats que ho eren de feia vint anys. Ara els que n'hi hem passat cinc som els veterans. En Turull era una mica això. Ho sabia tot i ens discutiem a mort, però era un paio de paraula. Quan et donava la mà, sempre complia els acords. Li tinc molta estima. En la batalla parlamentària acabes fent amics, també. Amb en Jordi ens estiràvem els cabells, però quan feies un pacte amb ell era insubornable.

—Si us haguessin dit fa un any que Turull faria una vaga de fam, us ho hauríeu cregut?

—No. Però ho entenc tot. Les circumstàncies són descomunals. Hem de respectar la decisió de cadascú. Em sembla brutal això que fan i la imatge que donen cap enfora. És molt potent. Tot el respecte. Els vam anar a veure de seguida i ara fa dies que no hi vaig, m'agradaria. Ens diuen que estan bé. Tinc ganes de veure'ls. ■

La Marta és qui sempre havia aguantat el partit i no ha parat en cap moment de fer-ho

Quan vas als Lledoners et trobes que allà dins hi ha set monstres, set persones enormes

JOAQUIM FORN

‘El millor atac que podem fer és defensar-nos amb arguments jurídics i polítics’

Forn té clar que el consell de ministres espanyol a Barcelona és un error

ACN

ASSUMPCIÓ MARESMA
JOSEP CASULLERAS NUALART
JOSEP REXACH FUMANYA

Joaquim Forn ens contesta aquesta entrevista en el seu 15è dia de vaga de fam. Malgrat la duresa de la situació, escriu igual que en el seu valuós dietari *Escrips des de la presó*. Precís, clar, directe, sense sentimentalismes i anant a l'arrel. Sense

retòrica, com un notari, i amb realisme. El seu 'estic força bé' i la confessió que la cosa que més el preocupava era tenir ansietat ens fa endevinar la fortalesa amb què afronta la vaga de fam i també com en deu ser, de difícil. Impacta la seva fermesa quan respon que no preveu la

possibilitat que se'ls quedin a Madrid. No vol donar per feta cap derrota i queda clar que es vol centrar en la lluita: 'No capitularem, no renunciarem a res i no ens rendirem.' Respecte als mossos, està convençut que 'tots hem de fer esforços per a apartar-los del debat polític'. 'Te-

Aquesta última setmana, jo he deixat les feines que feia al mòdul (neteja de la sala i cabines telefòniques)

Dins la presó es perd una part important del batec del país

nim una policia equiparable a les millors del món, l'hem de protegir i sentir-nos-en orgullosos', afegeix.

—Fa dues setmanes que sou en vaga de fam. Com us trobeu físicament?

—Em trobo força bé. La cosa que em feia patir més era tenir ansietat. Tret de patir insomni i del cansament general, estic força bé.

—Mentalment com ho afronteu?

—Ha estat una decisió meditada i presa amb tota la consciència, em sento fort mentalment. Seria difícil de fer una acció com aquesta si no es fa en unes bones condicions.

—En quina mesura ha canviat el vostre dia a dia a la presó?

—Hem deixat de fer algunes activitats, com ara l'esport. Cada matí, de nou a dos quarts d'onze, anàvem al poliesportiu. Això ho hem hagut de deixar, hem de mirar de cremar poca energia. També hem reduït les visites i passem més estona a la cel·la descansant. Aquesta última setmana, jo he deixat les feines que feia al mòdul (neteja de la sala i cabines telefòniques).

—La qüestió familiar deu ser la més dura a l'hora de prendre una decisió com aquesta. Com ho heu viscut?

—Tots nosaltres vam parlar amb les nostres famílies. Els volíem comunicar la decisió que havíem pres, explicar-los els possibles riscos, els motius que ens portaven a fer aquesta acció. Jo sempre he tingut un suport incondicional. La meva dona, les meves filles, la família ho va entendre i compartir. Aquest és un element imprescindible que ens aporta estabilitat.

—Aquest serà el segon Nadal a la presó. Passat un any, com l'afronteu?

—El meu primer Nadal a la presó d'Estremera va ser molt dur. Feia poc temps que hi havia ingressat i no havia tingut temps d'adaptar-me. Estàvem sols al mòdul, l'Oriol i jo. Sort en vam tenir d'altres companys amb qui vam com-

partir les festes de la millor manera possible. Ara és diferent. Conec la presó, m'hi he adaptat, som a Catalunya, les nostres famílies són a prop. No és fàcil, sobretot per als presos que tenen fills petits, però tots nosaltres estem forts.

—Quins altres condicionants i referents vau tenir en compte a l'hora de decidir de fer la vaga de fam?

—En vam parlar uns quants dies. Vam analitzar-ne els pros i els contres. Teníem clar que volíem presentar-la com una acció de denúncia, no pas com una acció per aconseguir un resultat determinat. Lògicament, vénen al cap molts referents que hem conegut al llarg de la història, però la veritat és que al final és una decisió personal, no pots delegar-la en ningú. N'has d'estar convençut.

—Com us arriba el suport de la gent? Quin missatge els voleu donar?

—El suport de la gent ha estat constant des del primer dia que vaig ser a la presó. He rebut milers i milers de cartes. Aprofito aquesta entrevista per agrair a tothom la força i l'energia que ens han transmès. M'és impossible de contestar-les totes, però sí que les llegeixo. No sé com agrair tanta solidaritat, tanta estima. Quan tinc algun moment de debilitat, quan la moral baixa, penso en tota la gent que ens ha donat suport, que ens escriu, que participa en sopars grocs, actes, concentracions i penso: 'No els podem fallar.' La gent és la nostra força.

—Sou conscients que heu transformat el panorama polític? Com valoreu la reacció política que hi ha hagut?

—Dins la presó es perd una part important del batec del país. Tot ens arriba filtrat, pels mitjans, per les visites, per les cartes. Hem perdut la capacitat de poder interpretar les coses directament i, per tant, segur que se'ns escapen molts matisos. Som conscients que la nostra acció ha sacsejat. Aquest era un dels nostres objectius, remoure les consciències.

*Espanya no es pot
permetre la imatge
que projecta*

ALBERT SALAMÉ

També sabíem que alguns mitjans de comunicació espanyols provarien de ridiculitzar la vaga de fam. Aquestes reaccions eren previsible. La qüestió important és que molts mitjans de comunicació estrangers ens han visitat als Lledoners, interessats per la nostra acció. Europa i el món han de saber què passa a l'estat espanyol. Hi hem volgut contribuir amb una acció de protesta extrema perquè aquesta és una de les poques accions que es poden fer des d'una presó i perquè dóna una repercussió social i mediàtica important a la nostra situació.

—Quina sensació teniu quan veieu la indiferència del Tribunal Constitucional davant la vostra acció i la vostra demanda?

—Una cosa és què expressa el Tribunal Constitucional i una altra ben diferent és què passa. Des que vam començar la

vaga, el TC ja ha resolt cinc dels recursos que s'havien presentat en relació amb els encausats per l'1-O. Aquesta setmana torna a haver-hi plenari i és possible que se'n resolguin més, de recursos presentats. És evident que el TC no reconeixerà mai que això és a causa de la nostra vaga. La veritat és que Espanya no es pot permetre la imatge que projecta, aturant recursos d'empara a persones privades de llibertat que han estat presentats fa més d'un any. Són recursos contra escrits de presó provisional que s'haurien de resoldre abans de trenta dies.

—Penseu que podríeu saltar el TC i anar directament a Estrasburg?

—Aquesta és una possibilitat que estudien els nostres advocats. Semblaria una decisió lògica, tenint en compte que el TC no resol els recursos per impedir-nos que accedim a la justícia europea. És un

blocatge clar que perjudica els nostres drets.

—Alguns diaris diuen que se us emportaran abans d'hora a Madrid. Què en penseu? Si al final passés, quina seria la vostra resposta?

—Sabem que ha corregut aquest rumor. No sabem quin fonament té, ni quina certesa. Podria ser una amenaça davant la nostra acció. Ara per ara no s'ha assenyalat la data del judici i, per tant, el nostre trasllat no té cap sentit.

—Al llibre descriuiu molt bé les condicions deplorables i inhumanes dels trasllats i dels calabossos de l'Audiència Nacional espanyola. És la cosa que us fa més por del judici?

—Aquesta és una de les nostres principals preocupacions. Un dia de judici significa llevar-nos abans de les sis del matí, ser traslladats emmanillats en una

furgoneta fins al calabós de l'Audiència, esperar-nos fins que ens portin a la sala del Suprem, assistir a la sessió del dia, tornar al calabós a l'hora de dinar, tornar al Suprem i tornar a la presó cap a les vuit del vespre. No sabem encara si les sessions duraran tota la setmana, però fer aquest trajecte cada dia, durant tres o quatre mesos, serà molt dur. És evident que no ens garanteixen declarar en unes bones condicions. Aquests horaris dificultaran que puguem reunir-nos amb els nostres advocats.

—Després d'haver-ho denunciat, penseu que el govern del PSOE farà res per a canviar aquestes condicions?

—Esperem que tant el govern espanyol com el Tribunal Suprem siguin sensibles a aquesta situació. No demanem cap tracte de favor, demanem que en un judici que es preveu llarg, ens donin unes condicions que garanteixin els nostres drets.

—Hi ha molta gent que voldria impedir que se us emportessin a Madrid. Què en penseu? Què els dieu?

—Fa pocs dies, els nou presos vam signar un article titulat 'Serenor i ferma' en què explicàvem que havíem anat a declarar a l'Audiència amb plena consciència i assumint-ne les conseqüències. Ara, per coherència, seurem a la sala del Tribunal Suprem, on no capitularem, no renunciarem a res i no ens rendirem. És una oportunitat per a explicar la situació que vivim a Catalunya. Hem pogut saber que més de dos-cents periodistes ja han demanat de ser acreditats per seguir el judici.

—Temeu que se us hi quedin?

—No m'agrada alimentar determinades hipòtesis que no tenen cap sentit ni cap base. No preveig aquesta possibilitat.

—Com penseu afrontar el judici? Cal passar a l'atac?

—Anem al judici a defensar-nos jurídicament i política. És el millor atac que podem fer, defensar-nos amb arguments jurídics i polítics. No tindria cap

sentit renunciar a la defensa tècnica. Tenim prou arguments jurídics per a desmuntar les acusacions de rebel·lió, sedició i malversació. Hem de desmuntar el relat que s'ha creat des de la fiscalia amb l'ajut de les forces i cossos de seguretat de l'estat.

—Quina resposta ha de donar la societat catalana a la convocatòria del consell de ministres espanyol del 21-D?

—És sorprenent, la convocatòria d'un consell de ministres a Barcelona just quan fa un any de les eleccions convocades en aplicació del 155 i en què el president Carles Puigdemont no ha pogut ser investit per les manobres del Tribunal Constitucional. Em sembla un greu error polític. Són comprensibles les respostes i protestes ciutadanes que s'han convocat aquest dia. Des de la presó, hem demanat que totes les mobilitzacions tinguin un caràcter pacífic. Massa gent desitja veure escenes de violència aquest dia i seria un gran error estratègic caure en el parany.

—Què en penseu, del to agressiu de Pedro Sánchez envers l'independentisme?

—Pedro Sánchez es deixa arrossegar pel discurs del PP, de Ciudadanos i dels barons del seu partit. Ha passat de reclamar una solució política per a Catalunya a ser incapaç de posar una proposta concreta sobre la taula. No puc dir que m'hagi decebut perquè la meua confiança sempre ha estat més aviat limitada.

—Durant el vostre mandat hi va haver un moment de gran confiança amb els Mossos, i en moments molt difícils. Penseu que es pot recuperar? Què us fa pensar la situació actual?

—N'estic convençut. Tots nosaltres hem de fer esforços per a apartar els Mossos del debat polític. No té cap sentit, això ja ho fan els qui voldrien que la Generalitat perdés les competències en matèria de seguretat. Tenim una policia equiparable a les millors policies del món, l'hem de protegir i sentir-nos-en orgullosos. ■

No demanem cap tracte de favor, demanem que en un judici que es preveu llarg, ens donin unes condicions que garanteixin els nostres drets

Pedro Sánchez ha passat de reclamar una solució política per a Catalunya a ser incapaç de posar una proposta concreta sobre la taula

CARLES RIERA

‘Si l’estat espanyol actua amb violència, cal desobediència civil i mobilització multitudinària’

Entrevista al diputat de la CUP sobre el 21-D i l’estratègia de mobilitzacions dels mesos vinents · Desgrana els quatre passos de la via gandhiana i reivindica la unilateralitat

ALBERT SALAMÉ

ROGER GRAELLS FONT

A la porta del 21-D i del judici contra l’1-O, la CUP afina l’estratègia de mobilitzacions permanents per a trencar la normalitat i la paràlisi que diu que hi ha a les institucions catalanes. Avui mateix, presenta la campanya ‘Alcem-nos’ en un gran acte al Teatre Poliorama. Sense donar

detalls de les mobilitzacions i accions que preparen, Carles Riera ens desgrana l’estratègia de la CUP per a tombar el règim del 78. La via gandhiana emergeix entre el debat tòxic de la via eslovena i la reivindicació de la via escocesa, una vegada demostrat novament que el govern espanyol no pactarà cap referèndum.

El diputat de la CUP sosté que el 21-D és una oportunitat per a disputar l’hegemonia a l’estat espanyol, però que cal actuar amb intel·ligència i evitar que sigui un parany per a l’independentisme. Defensa que es repregui la via lateral, assumeix que hi haurà més repressió i deixa clar que l’única violència l’exercirà

Hem d'evitar que el 21-D es converteixi en una trampa

Hem de demostrar a l'estat que el moviment independentista té capacitat i força per a disputar-li l'hegemonia

l'estat espanyol i les seves forces policiaques. També reivindica l'espai del 3 d'octubre i la defensa dels drets civils, polítics, socials i democràtics com la clau de volta que permeti que una àmplia majoria social trenqui amb l'estat espanyol.

—El 21-D és una trampa?

—El 21-D és una agressió i una provocació del govern espanyol. És un desafiament per a nosaltres que no esdevingui una trampa. Si se li gira en contra, a l'estat, cap problema. Però hem d'evitar que es converteixi en una trampa. Hem d'actuar amb molta determinació i intel·ligència. És un acte de prepotència injustificat i innecessari. És totalment lògic i natural que desperti una gran resposta social.

—Diverses veus, com Jordi Sànchez, han demanat que la gent no es manifesti amb la cara tapada.

—Per una banda, hem de posar damunt la taula que qui va amb la cara tapada habitualment és la policia. Això no hem d'oblidar-ho pas. Per una altra banda, hem de tenir en compte que s'aplica la llei mordassa, també a Catalunya. Els Mossos l'apliquen amb un excés de zel. En aquest sentit, respectem les estratègies d'autodefensa de les persones que es mobilitzen perquè es troben en un context de vulnerabilitat motivat per aquesta criminalització de la protesta. Cal tenir clar que el moviment independentista i el moviment antifeixista van de cara.

—Com us imagineu aquest divendres? Temeu que hi hagi càrregues dels Mossos o de la policia espanyola, o que vulguin provocar la violència?

—Qui vol provocar violència són l'estat espanyol, les seves clavegueres i l'extrema dreta. Probablement, hi ha cossos policíacs o sectors que tenen complicitat amb aquesta estratègia, de manera transversal. La segona cosa que cal remarcar és que, en aquest moment, a qui convé i interessa l'estratègia de la violència és a l'estat espanyol, a les seves clavegueres i a la caverna mediàtica es-

panyola. Hem de tenir clar qui provoca la violència i a qui interessa aquest relat. És lògic, democràtic i desitjable que davant una provocació com la reunió del consell de ministres hi hagi una resposta social en massa, que sigui una mobilització multitudinària durant el dia i que faci evident que aquest consell de ministres és una agressió que el conjunt d'aquest país no accepta. I que si es fa, no es faci en un context de normalitat política, perquè som en un context d'excepcionalitat. L'estratègia guanyadora és no caure en el relat de la violència i, per tant, ens refermem en la desobediència civil activa i no violenta. Com hem fet sempre. S'ha de mostrar de manera contundent, multitudinària i eficaç. Hem de demostrar a l'estat que el moviment independentista té capacitat i força per a disputar-li l'hegemonia. I hem d'evitar caure en el relat de la criminalització.

—Hi ha una amenaça real d'il·legalitzacions, començant per la CUP i altres organitzacions de l'esquerra independentista. La drete espanyola ja ho ha començat a verbalitzar.

—És una continuació de l'acció repressiva. Hem de contestar també contra aquest relat. La protesta és legítima, necessària i saludable democràticament. No podem criminalitzar la protesta des de l'independentisme. Nosaltres anem desarmats. Són l'estat espanyol i l'extrema dreta que tenen les armes. L'estat espanyol crea un context de repressió excepcional en el marc europeu, amb exiliats, presos polítics i més d'un miler d'investigats arran de l'1-O. És un estat violent que se sent fràgil per les crisis que pateix, entre les quals, la territorial. La resposta és impotència política i potència repressiva. Criminalitzar el moviment independentista forma part de l'estratègia repressiva. I és molt important que els mitjans de comunicació no hi caiguin. Qui és violent és l'estat.

—El discurs del govern de la Generalitat contribueix a criminalitzar la protesta?

—Evidentment. Quan el govern de la Generalitat protegeix el dret de ma-

*Els Mossos apliquen
la llei mordassa amb
un excés de zel*

ALBERT SALAMÉ

nifestació i la llibertat d'expressió de l'extrema dreta i de grups ultres, nazis i xenòfobs, i reprimeix violentament el moviment antifeixista... En primer lloc, continua com s'ha fet des dels anys vuitanta en aquest país: tots els 12 d'octubre, l'extrema dreta ha gaudit de llibertat d'expressió i els antifeixistes han rebut garrotades de la policia, fossin del cos que fossin. En segon lloc, es dóna espai i oxigen perquè l'extrema dreta s'expressi i es limita la protesta antifeixista. Això és un error molt greu, estès i generalitzat en les democràcies liberals. Dóna legitimitat a l'extrema dreta. I la història europea demostra que quan fas això n'acabes pagant un preu altíssim. En el nostre concepte de democràcia, l'extrema dreta, el feixisme i els nazis no hi tenen lloc. Per desenvolupament social i humà, són plantejaments que hem de deixar enrere. Si no, et passen davant. Cal ser molt contundents. Pensem que aquesta mena de manifestacions no es poden autoritzar, o s'han d'encapsular. No

pot ser que ocupin espais simbòlics, com una plaça Primer d'octubre, i que els Mossos, a més, actuïn violentament contra els antifeixistes i vulnerin tots els protocols. Per això hem demanat la destitució del conseller Buch i de la cúpula d'Interior, i un nou model de seguretat. No pot ser que la Generalitat apliqui el model de llei mordassa de l'estat espanyol. És com si la manca de poder que demostren davant l'estat, la volguessin compensar exercint l'ordre públic amb excés de zel. És molt lamentable.

—El Departament d'Interior i els Mossos han dit que a Girona va haver-hi actituds violentes i que es va trencar el cordó policíac.

—Cal analitzar el problema des del punt de vista de les causes. Si permeten que l'extrema dreta i els nazis es manifestin a la plaça Primer d'octubre i hi despleguen un dispositiu, generen tensió. Quan la teva política d'ordre públic no és de contenció, sinó d'atac selectiu contra els antifeixistes, provoques un

conflicte. Aquests fets no són sinó una conseqüència derivada del conflicte que genera el Departament d'Interior. Si no, no succeïrien.

—La CUP presenta avui una campanya de mobilitzacions permanents a partir del primer dia del judici del Suprem contra l'independentisme i l'1-O. Què ens en podeu dir?

—És una campanya de l'esquerra independentista a la qual convidem a sumar-se tots els actors polítics i socials del país perquè des del primer dia de judici, des del moment zero, el país s'aturi, que s'acabi la normalitat. Mentre durin els judicis a la democràcia i l'autodeterminació i s'escriguin les sentències, davant aquesta situació excepcionalment repressiva, hi hagi una resposta proporcionalment excepcional. No pot haver-hi normalitat política, social, econòmica ni institucional al país. Refermem que la mobilització i la desobediència són les millors eines per a lluitar contra la repressió i l'autorita-

risme. Alcem-nos i aturem-ho tot des del primer moment. És fonamental reactivar, reforçar i fer créixer l'espai del 3 d'octubre. La lluita contra el règim del 78 i l'autodeterminació genera un consens més ampli. I ara tot plegat va també de drets civils, polítics i democràtics. És tot això que va en regressió. Això ens permet de començar a reconstruir aquest espai, tant de cara al 21-D com de cara al judici. Ens sembla que aquest espai ampli de defensa de drets és la clau, i el 21-D ha de ser el pròleg d'aquest cicle de mobilitzacions que ens ha de permetre d'aturar-ho tot.

—Quan es facin públiques les condemnes, què ha de fer el moviment independentista?

—No hem d'esperar a les condemnes. Hem d'actuar políticament des de molt abans, i amb fermesa. Per això necessitem les mobilitzacions. La resposta cal situar-la en el context polític del fracàs de la via bilateral, del diàleg amb l'estat espanyol. L'escenari d'esperança que es va obrir a partir de les investidures de Torra i Sánchez, el carril de negociació amb l'estat per a resoldre el conflicte, s'ha acabat. La Moncloa ha deixat clar que manté la política repressiva, que fa provocacions i agressions com el 21-D i que no parlarà de res fora del marc constitucional i estatutari. Per tant, aquesta via s'ha acabat.

—Tornem a la via unilateral.

—Efectivament. La via de pactar un referèndum a l'escocesa amb el govern del PSOE és morta. S'ha de tornar a la via unilateral. És l'única que ens permetrà d'exercir l'autodeterminació. Davant la paràlisi del govern de la Generalitat i dels partits que li donen suport, cal reactivar l'espai de l'1-O i del 3-O, la mobilització i la desobediència civil. Això permetrà que ens puguem autodeterminar.

—Com?

—És prematur dir-ho. Ens podem autodeterminar amb una declaració unilateral d'independència. Amb un referèndum forçat i amb un determinat nivell de

ALBERT SALAMÉ

suport internacional. Però és precipitat dir-ho. La resolució del conflicte polític a través de la qual ens puguem autodeterminar i començar la construcció real i efectiva de la República vindrà pel procés de lluita i de mobilització. Serà un model o un altre, però això només ho farem amb una ruptura amb el règim del 78, per desbordament de les institucions a partir de la mobilització popular. El 21-D l'estat espanyol ens dona una oportunitat que no podem desaproveitar, però els judicis també són un moment. L'única manera d'arribar a un escenari de reversió de la repressió és per la via unilateral, la desobediència i l'autodeterminació. Si no és per aquesta via, és impossible de revertir l'escenari repressiu. Qualsevol dissidència serà reprimida.

—Reprendre la via unilateral també pot comportar un augment de la repressió. Més presos polítics, més manifestants perseguits.

—Evidentment. Veient que l'estat espanyol no vol negociar ni pactar res, atès que l'única via per a autodeterminar-nos és la unilateral, això implica assumir més repressió. És veritat. Però també sabem que tots els conflictes que hem conegut al món i que han arribat a bon port, en termes de derrocar una dictadura, d'instaurar una democràcia on no hi era, d'aconseguir drets socials en un procés d'autodeterminació o descolonització, sempre han implicat una repressió important. Això ho hem d'assumir. També hem après que el relat de la llei a la llei i d'una transició sense crisi avalada per la Unió Europea va trencar-se l'any passat. El 6 i 7 de setembre, el parlament va fer un acte de sobirania que va donar peu a l'1-O, l'acte més democràtic de les últimes dècades. Però sense una crisi, sense una ruptura amb l'estat, aquesta idea fracassa. S'aplica el 155 i s'acata. Necessitem una ruptura que ens permeti d'exercir l'au-

todeterminació tot destituïnt el règim. I això passa per una situació de crisi.

—Probablement, això farà que l'estat espanyol envii la policia, la Guàrdia Civil i, fins i tot, l'exèrcit a reprimir-ho.

—No és la situació que desitgem, però l'hem de preveure. L'estratègia gandhiana de desobediència civil no violenta no solament s'ha demostrat eficaç, sinó que és plenament vigent. Gandhi parla d'un primer moment de protesta, de denúncia. Després, un segon moment de no col·laboració amb el règim opressor. El tercer, desobeir. I el quart, el boicot. Boicotar l'actuació de l'estat opressor al teu territori. Dins l'estratègia gandhiana tenim un recorregut molt llarg perquè l'estat espanyol no pugui exercir el poder i, en aquest buit, puguem construir un estat republicà i democràtic. Segurament, ens dirigim cap a una situació en què haurem de combinar aquests quatre elements: protesta, no-col·laboració, desobediència i boicot.

—L'independentisme ha d'assumir que l'estat pugui provocar violència?

—Ens agradaria que fos un conflicte no violent i que es pogués resoldre sense violència, de manera democràtica. Hem de deixar molt clar que som al costat de la no-violència. I anem desarmats. És l'estat espanyol que va armat i que amenaça amb violència. Si l'estat actua amb violència, haurem de respondre amb la nostra actitud de desobediència civil i de mobilització en massa per a neutralitzar la seva violència.

—Fins on es pot resistir si Espanya amenaça amb morts?

—Nosaltres no som partidaris del 'com més malament, millor'. Com menys repressió i danys hàgim de patir, millor. Però no podem descartar que l'estat espanyol actuï amb molta violència. Només podrem superar aquest escenari de violència de l'estat espanyol si anem endavant. Si anem enrere o ens quedem estancats, l'aplicació de la violència serà continuada.

—Es converteix en un xantatge perquè l'independentisme no vagi més enllà de l'octubre passat.

—És clar. Per sortir d'una situació de violència, hem de travessar-la, superar-la, anar més enllà fins a una situació democràtica en què l'estat ja no tingui capacitat d'influir ni d'exercir la violència. Hem d'apartar l'estat del territori amb fermesa, determinació i intel·ligència. D'altra banda, sabem que la mobilització en clau no violenta té molts registres i recursos. Permet una forta incidència, ho hem vist en altres països on s'ha guanyat la llibertat i la democràcia donant la volta a la violència de l'estat i expulsant-lo. Les mobilitzacions i vagues obreres i el moviment de les armilles grogues a l'estat francès són exemples de com aconseguir-ho.

—Això només és possible si les institucions i els Mossos s'alineen amb aquesta estratègia.

—Evidentment. No podem animar a la mobilització i alhora reprimir-la amb els criteris de seguretat de l'estat espanyol i la llei mordassa, com fa el govern. Això és una contradicció enorme. Per donar pas a aquest nou cicle polític de més democràcia, autodeterminació i de garantia dels drets civils i polítics, hem de canviar el model de seguretat perquè no reprimeixi la protesta ni la dissidència. Són la clau per arribar a una situació més democràtica.

—Més enllà de l'actuació de l'estat espanyol, us preocupa que una part de la societat catalana se senti gaire allunyada d'aquestes propostes i aquesta manera d'actuar?

—Si s'actua com?

—Aquesta hipòtesi d'unilateralitat, de mobilitzacions... Penso en talls de carreteres, per exemple. De tota la confrontació amb l'estat. Us preocupa que tot això tensi més la societat catalana?

—Per crear un nou estat, instituir una república i sostenir-la internacionalment i que funcioni, cal la mobilització continuada. Calen determinats actes de sobirania de les nostres institucions. Haurem de crear institucions paral·leles i alternatives que siguin font constituent

ALBERT SALAMÉ

La via de pactar un referèndum a l'escocesa amb el govern del PSOE està morta. S'ha de tornar a la via unilateral

de la nova República. Ens caldrà poder sostenir el nou estat amb una majoria social suficient.

—La pregunta és si es pot establir un nou estat amb una part important de la població que no el legítimi i hi estigui en contra.

—Necessitem una majoria social suficient que legítimi el nou estat. A més del que he comentat abans. Perquè això sigui possible, atès que no es pot negociar ni acordar una solució amb l'estat, l'única manera d'arribar a aquesta situació és trencant el règim. I la ruptura ha d'arribar perquè més de dos milions

de persones volen trencar el règim i exercir l'autodeterminació. És la lluita, la mobilització i la desobediència d'aquesta gent que ha de crear les condicions per a superar l'actual moment institucional i conduir-nos al moment de ruptura i d'autodeterminació. Necessitarem totes aquestes condicions i una majoria social que ens permeti de sostenir el nou estat. Hem de saber explicar que tothom, independentistes i no independentistes, sense excloure ningú per la seva identitat, llengua ni orígens, tindran més drets socials, polítics i democràtics. Sense un pacte amb l'estat, només hi podem arribar amb un trencament unilateral. I en aquest moment això vol dir ser al carrer.

—...

—Hem d'insistir que, en el marc de la constitució espanyola i de l'estatut, hi ha una severa restricció dels drets socials, civils i democràtics per a tothom. I que en un context republicà, aquests drets milloren per a tothom. Per tal de viure i conviure en igualtat de drets en una República catalana independent no cal deixar de sentir-se espanyol.

—La CUP ha decidit de no presentar-se a les eleccions europees. Fareu una crida a l'abstenció?

—De moment només hem decidit que no ens presentarem. Ja ens ha costat prou prendre la decisió! [Riu]

—Ha influït el pacte d'ERC amb Bildu i el BNG?

—No, no. Hem discutit amb els arguments a favor i en contra. Ara, continuarem fent feina internacional com fins ara i la reforçarem amb política antirepressiva. Continuarem teixint aliances amb tota mena d'actors socials, polítics i sindicals d'arreu d'Europa.

—Tampoc participareu en el Consell per la República. Aquest posicionament es podria repensar en un futur?

—Els debats són sempre oberts i les hipòtesis són en discussió permanent. La raó més important per a no participar

en el Consell per la República és perquè ens hem de centrar en l'embat principal per l'autodeterminació, que és aquí. Trencar amb el règim del 78 a Catalunya. Si es fan polítiques autonomistes, no es desobeeix ni un mil·límetre i s'aplica un ordre públic basat en la llei mordassa i es desplaça l'acció republicana a l'exterior, això és un simbolisme. Venim d'una llarga època de simbolismes, exercida pel president Torra, però el govern només fa pràctica autonomista. No volem abonar això.

—Poble Lliure sí que avala el Consell per la República.

—L'esquerra independentista és plural i àmplia, i la CUP, molt diversa. Dins la CUP, hi ha una veu que defensa aquesta oposició, però la majoria de la CUP ha optat per aquesta actitud de prudència.

—'Wait and see'.

—Nosaltres ens proposarem altres hipòtesis si aquí abordem la ruptura. En el moment que trenquem el règim, ens podem proposar altres instàncies. No emblanquirem l'autonomisme donant a entendre que la República o la independència es fan des de fora. Hem de guanyar aquí. S'ha de disputar el territori a l'estat, i és aquí on hem de guanyar els drets socials, civils i polítics. No pot ser que aquí no s'avanci i es continuï alimentant el simbolisme. L'acció exterior o internacional ja la fem a Ginebra i a Brussel·les. Ara, un òrgan a l'exili depèn si aquí abordes la batalla principal. Si crees una institucionalitat republicana alternativa i constituent real aquí, aleshores sí que té sentit que tinguem òrgans a l'exili. No solament per la feina internacional, que ja en fem, sinó com a contrapoder a l'estat a l'exterior. Ens ocuparem del Consell per la República si aquí fem la feina que toca.

—El president Puigdemont ha insistit que tornarà a Catalunya si el parlament l'investeix. La investidura de Puigdemont és una batalla que cal reprendre?

—El 30 de gener, la CUP era al parlament amb quatre vots a favor de Puigdemont.

Si Puigdemont no és avui president, és perquè JxCat i ERC no van voler fer-lo president. No és pas per la CUP. El fèiem president tant sí com no. Ara la prioritat és alçar-nos, tombar el règim i exercir l'autodeterminació. La resta s'ha de derivar d'això.

—Com són les relacions amb JxCat i ERC?

—Pel que fa a l'autonomia i les institucions, absolutament contraposades. Som en extrems diferents. Nosaltres impugnem i qüestionem la seva agenda política social i econòmica. No aporten res de nou i continuen les polítiques de sempre que generen desigualtats. No es proposen d'exercir la sobirania ni la disputen a l'estat espanyol ni a les empreses de l'Íbex 35. Hi discrepem radicalment. Però som en unes converses multilaterals amb els partits, entitats i altres col·lectius per a exercir l'autodeterminació i bastir una estratègia antirepressiva. N'hem començat a parlar.

—Es fa més política als Lledoners que al parlament?

—No sé si es fa gaire política als Lledoners. Al parlament, se'n fa molt poca. Fer política en el context autonòmic no dona per a gairebé res.

—Us he de preguntar també per la vaga de fam. Coneixeu de fa molts anys Jordi Sánchez, l'heu pogut visitar?

—Tinc previst de veure'l la setmana vinent. Nosaltres respectem tots els presos i exiliats, no fem distincions. Donem suport a tothom i respectem les opcions de tothom. No valorarem mai declaracions davant un jutge o la policia. Tenim la nostra línia, que és la que defensen Anna Gabriel i Mireia Boya. I debatrem quan calgui amb les declaracions polítiques dels presos polítics i exiliats quan calgui. Respectem i donem suport a la vaga de fam. Hem participat en diversos actes, com la Caputxinada, i en dejunis en l'àmbit territorial. No entrem als objectius ni les motivacions de la vaga de fam, és estrictament solidaritat antirepressiva. ■

Necessitem una ruptura que ens permeti d'exercir l'autodeterminació tot destituïnt el règim. I això implica una situació de crisi

No emblanquirem l'autonomisme deixant entendre que la República o la independència es fan des de fora

ALBERT SALAMÉ

JOSEP REXACH FUMANYA

Bou, Vila, Costa, Font, Barceló, Fontar-nau, Pujals, Sendra, Soler, Berenguer, Solà i Puigdesens. En un argument que molts qualificarien d'etnicista i identitari, Josep Bou –a vegades també es fa dir 'Jose'– es vanta als quatre vents de ser més català que ningú perquè té dotze cognoms catalans. 'Jo sóc més català que molts dels que volen separar-se d'Espanya', etziba en els actes que fa com a candidat a la batllia de Barcelona d'ençà que es va anunciar que substituiria Alberto Fernández Díaz –que no té tant pedigree, si atenem els arguments de Bou.

Bou, que va néixer a Vic –com també li agrada de recordar per a demostrar les arrels catalanes–, té poc bagatge polític. Es nota perquè fa uns discursos

abrandats, histriònics i aixeca el to de veu d'una manera desmesurada, molt allunyada dels cànons polítics actuals. Sembla un polític fet a l'antiga –fet a si mateix, com es diu de vegades–, a qui plau de parlar pel broc gros, gesticulant molt, i trepitjar carrer. I tant que l'haurà de trepitjar si vol capgirar els sondatges que no assignen cap diputat al PP. Si el 2015 Fernández Díaz va aconseguir el 8,7% dels vots, ara estudis com el baròmetre d'opinió Barcelona els assignen només un 0,6%.

Ciudadans i l'efecte Manuel Valls han restat potencial al PP, que podria trobar-se sense representació al consistori barceloní per primera vegada d'ençà del 1983. Per això la direcció del PP, en

cerca d'un revulsiu, s'ho jugarà tot amb un perfil més populista com el de Bou.

Però el fet és que el coneix poca gent.

Fins ara la seva exposició pública s'havia limitat a la presidència d'Empresaris de Catalunya, un grup de pressió econòmic de caràcter unionista. 'L'objectiu és donar veu als empresaris i professionals de l'empresa que desitgem alertar de les conseqüències negatives que portaria el procés secessionista català per a l'activitat econòmica de Catalunya', diuen a la seva web. Tanmateix, aquesta funció ja la cobreix Foment del Treball i la influència de Josep Bou com a representant d'Empresaris de Catalunya s'ha limitat a fer de tertulià al programa 'La Marimorena', de 13TV.

La gesticulació de Josep Bou a la presentació de la candidatura a la batllia de Barcelona. ALBERT SALAMÉ

Fonts de Foment del Treball expliquen a VilaWeb que aquesta patronal sempre havia estat més a prop de Ciutadans i Societat Civil Catalana. De fet, si mirem el compte de Twitter personal de Bou, gairebé no hi trobem piulets del PP, el partit pel qual ha fitxat ara. En canvi, sí que n'hi ha molts de Ciutadans, amb missatges d'admiració pels líders d'aquest partit.

La fugida del Sàhara

Que no té cap mena d'experiència política ja és sabut. Josep Bou ha aconseguit fer fortuna com a empresari flequer amb l'empresa Jaime Bou S.A. La va fundar el seu pare, però ha estat amb ell al capdavant que la societat s'ha fet gran, i ha arribat a obrir tretze forns a tot el Principat. En canvi, no és tan conegut que Bou va formar part de

la Legió Espanyola, la força militar de què havien format part generals com Millán Astray, el dictador Franco o Juan Yagüe. El 1976 Bou va formar part dels legionaris espanyols que no van defensar el Sàhara Occidental i va lliurar-lo al Marroc durant la Marxa Verda. Espanya tenia el compromís amb l'ONU d'organitzar-hi un referèndum, però es va estimar més d'incomplir aquest acord i abandonar el poble del Sàhara, una decisió que molts van titllar de covarda.

Tot i aquest fracàs internacional, Bou recorda amb orgull aquella etapa de la seva vida. Fins no fa gaire encara duia un anell al dit petit en record de la Legió. D'ençà que ha fitxat pel PP, ja no el duu, segurament per consell del partit.

'Vox: dreta dura'

Antiindependentista confés, ha demanat que el procés no entri en la batalla per Barcelona. Tanmateix, s'hi refereix tothora, de vegades amb propostes eixelebrades, com quan, fa uns quants dies, va prometre que si era escollit batlle, escalaria la façana de l'ajuntament i arrencaria el cartell de 'llibertat presos polítics' i el llaç groc. O ahir, que va amenaçar de presentar una querella contra Torra si els CDR 'impedien d'alguna manera el consell de ministres'. El seu discurs s'assembla com més va més al de Pablo Casado i, com ell, tampoc no ha volgut qualificar Vox de 'extrema dreta'. Va dir que era un partit constitucional, de drete pura i dura: 'No cal espantar-se', afegia. Ara, potser faria bé de preocupar-se, almenys una mica, perquè Vox podria passar-li la mà per al cara.

Comença el judici contra l'1-O al Suprem espanyol

Tribunals Fonts de l'Audiència espanyola expliquen que el judici contra Trapero, Puig, Soler i Laplana potser no es farà fins a l'estiu

ROGER GRAELLS FONT

Avui a les 10.00 comença el judici contra l'1-O al Tribunal Suprem espanyol. Després d'un any i dos mesos d'ençà de l'empresonament del govern i de Sánchez i Cuixart, i d'una instrucció plena d'irregularitats del jutge Pablo Llaurena, la sala penal farà la vista de l'article de previ pronunciament, és a dir, decidirà, a petició de les defenses, si és competent o no per a jutjar el cas.

Les defenses han presentat diversos recursos –alguns ja refusats– en què argumenten que el Suprem no és competent per a jutjar els fets i que s'ha d'inhibir en favor del Tribunal Superior de Justícia (TSJC). Quan la sala segona ho resolgui, deixarà deu dies a les defenses perquè presentin els escrits per a demanar la prova i els testimonis del judici, que ha de començar a mitjan gener.

La vista la presidiran els set magistrats que conformaran el tribunal de l'1-O, presidit pel polèmic jutge Manuel Marchena, pròxim al PP. A més dels advocats de la defensa, també hi haurà representants de la fiscalia, de l'advocacia de l'estat i de

l'acusació popular, exercida per Vox. Totes tres acusacions han demanat al Suprem que refusi els recursos i que jutgi el cas. La vista abordarà qüestions tècniques, que és el pas previ al judici oral, amb les compareixences dels encausats i dels testimonis.

Ara com ara, el Suprem ha refusat les peticions dels encausats perquè la causa s'instruï a Catalunya. El jutge instructor, Pablo Llaurena, va tombar les demandes de Mireia Boya, Anna Gabriel i Carme Forcadell. Quan el Suprem refusi la petició de les defenses, fixarà la data de començament de les declaracions dels divuit encausats.

De fet, en el moment d'admetre a tràmit la querella de la fiscalia per rebel·lió contra Forcadell i els membres de la mesa, el 31 d'octubre de 2017, el tribunal ja va defensar la competència pròpia. La interlocutòria d'admissió –redactada per Marchena– argumentava que els delictes tenien efectes més enllà del territori català. 'El caràcter plurisubjectiu fa perfectament explicable, a l'hora de valorar l'autèntica entitat de cada una de les aportacions individuals, un repartiment en què la coincidència en la finalitat que anima l'acció –la declaració d'independència

La sala segona del Tribunal Suprem espanyol jutjarà els presos polítics. E.P.

El Suprem ha refusat les peticions dels encausats perquè la causa s'instruï a Catalunya

Una furgoneta de la policia espanyola traslladarà els presos dels centres penitenciaris al Tribunal Suprem. ACN

de Catalunya– tolera atribucions fàctiques de signe molt diferent, i, precisament per això, executades en punts geogràfics diferents’, deia la interlocutòria. Els magistrats afegien que el delictes de rebel·lió ‘adquireix una inqüestionable vocació territorial projectada sobre el conjunt de l’estat’.

El trasllat dels presos polítics és previst al gener

Els presos polítics no van sol·licitar de ser presents a la vista perquè això hauria volgut dir traslladar-los a presons madrilenyes just abans de Nadal. El trasllat serà al gener i, ara com ara, no és previst que el Suprem ordeni el trasllat preventiu dels quatre presos polítics que fan vaga de fam per a decretar una alimentació forçosa. Els presos romandran en presons espanyoles fins que no s’hagi

acabat el judici, que pot allargar-se fins a final de març o començament d’abril.

A més dels nou presos polítics –Oriol Junqueras, Carme Forcadell, Jordi Sánchez, Jordi Cuixart, Dolors Bassa, Raül Romeva, Josep Rull i Jordi Turull–, també seran cridats a declarar els consellers Carles Mundó i Meritxell Borràs –en llibertat provisional–, l’ex-conseller Santi Vila –també en llibertat provisional– i els ex-membres de la mesa del parlament Lluís Corominas, Anna Simó, Ramona Barrufet, Lluís Guinó i Joan Josep Nuet, juntament amb l’ex-diputada de la CUP Mireia Boya. Resten fora de judici els exiliats, perquè Llarena no n’ha aconseguit l’extradició: Carles Puigdemont, Toni Comín, Marta Rovira, Anna Gabriel, Meritxell Serret, Lluís Puig i Clara Ponsatí.

Els presos polítics no van sol·licitar de ser presents a la vista

El judici a l’Audiència espanyola, sense data

El judici a l’Audiència espanyola –on hi ha encausats Josep Lluís Trapero, els ex-altos càrrecs del Departament d’Interior Cèsar Puig i Pere Soler i la intendent dels Mossos Teresa Laplana– encara no té data de començament. Ahir es va saber que l’Audiència debatria al gener si és competent per a jutjar el cas. Fonts citades per l’ACN deien que el judici no es faria fins a l’estiu. Si això és així, es farà quan ja s’hagi

jutjat el gruix dels encausats al Suprem i ja se’n sàpiga la sentència.

L’advocat de Cèsar Puig, Jaume Alonso-Cuevillas, ha demanat aquesta vista perquè l’Audiència espanyola s’inhibeixi també en favor del TSJC. El tribunal que els ha de jutjar és presidit per Concepción Espejel, afí al PP, que també presideix la sala penal. Aquesta secció té més afers ja assenyalats prèviament, com ara el judici contra l’ex-president del FC Barcelona Sandro Rosell, que començarà el 25 de febrer.

La sentència pot servir de referència als magistrats de l’Audiència espanyola, perquè l’acusació per rebel·lió és la mateixa a tots dos procediments. La decisió que prengui el tribunal sobre Trapero i els altres encausats encara podrà ser objecte de recurs al Suprem. **U**

VICENT GUALLART

‘El cotxe privat desapareixerà de les ciutats, de la mateixa manera que en van desaparèixer els cavalls’

Entrevista a l'arquitecte, que ha guanyat el concurs per a urbanitzar la ciutat xinesa de Shenzhen

ARXIU

ANDREU BARNILS

L'arquitecte Vicente Gualart (València, 1963) acaba de guanyar el concurs internacional per a urbanitzar un nou centre a la ciutat xinesa de Shenzhen. Ha ideat un centre sense cotxes privats, amb edificis en forma de muntanya i un corredor ecològic que el travessa. Gualart viu a Barcelona, però

passa més de la meitat del temps a la Xina, Rússia i els Estats Units. Va ser el primer director de l'Institut d'Arquitectura Avançada i, durant quatre anys, va ser l'arquitecte en cap de la ciutat de Barcelona, sota el mandat de Xavier Trias. Autor del llibre *La ciutat autosuficient*, on advocava per les ciutats ecologistes, en

aquesta entrevista parla del seu projecte, d'urbanisme i del futur de les ciutats.

—La ciutat de Shenzhen neix el 1979. Com l'hem d'imaginar?

—A Europa parlen de regions, a la Xina de províncies. La província de Guangdong és la més rica de la Xina, l'equi-

Ens imaginàvem que els edificis del futur generarien energia

El vehicle sense conductor és un ascensor horitzontal

valent de Califòrnia. I Shenzhen n'és la ciutat tecnològica, equivalent a San Francisco. Forma part del conglomerat tecnològic més important de la Xina. Són uns dotze milions de persones. Vuit Barcelones. És la primera ciutat on Apple feia l'iPhone. Ara ja no. De fet, és la fàbrica del món. El lloc on hi havia la concentració més gran de fàbriques. I s'hi veuen les diverses generacions de ciutats. Els edificis d'habitatges dels setanta, vuitanta i noranta. La compararia amb Singapur. I entén que la urbanitat és molt important. Jo hi he descobert la primera ciutat descentralitzada del món. No té un centre i prou. En té molts. Hi ajuda el fet que no tingués un centre històric que cresqués de manera radial. Hi ha diversos centres. És una ciutat força única. És allò que Dubai voldria ser.

—Hi urbanitzareu 2 milions de metres quadrats. Això, per comparació, què seria?

—Això seria mig Poble Nou de Barcelona. Abans, aquesta zona era un parc temàtic. Hi havia una Torre Eiffel petita, una muntanya russa dins un llac, i tot de coses que ara estan obsoletes. Ho tenen clar: s'ha de reformar. I volen fer dues coses. D'una banda, aixecar un dels nuclis urbans, que tindrà un edifici alt de 400 metres. I d'una altra banda, el gran repte (i per a això vam guanyar el concurs), que és reconstruir un corredor ecològic, entre la muntanya i el mar, que s'havia trencat. Un corredor verd. Hi hem projectat una malla semblant a Nova York, i el corredor ecològic.

—Voleu fer un edifici en forma de muntanya?

—Si l'arquitectura és paisatge, els edificis són muntanyes. M'ha interessat l'arquitectura com a acumulació de matèria. I, per tant, aquest caràcter paisatgístic ens va fer pensar a fer una muntanya artificial. Un edifici emblemàtic en forma de muntanya. Dos-cents metres d'altura. Serà un centre de convencions. A la sala gran hi han de cabre cinc mil persones. I també hi posem un hotel a sobre.

—Heu eliminat els cotxes?

—Hem eliminat el transport privat de l'espai públic. Els cotxes privats no hi podran circular. En el futur, el cotxe privat desapareixerà de les ciutats, de la mateixa manera que en van desaparèixer els cavalls.

—I minibusos sense conductor.

—Aquí, a Sant Cugat, se'n va aprovar un, també. El futur de la mobilitat es basa en el transport públic, el transport personal (bicis, patinets) i els vehicles sense conductor. Són molt més segurs. S'ha demostrat que, en el 90% dels accidents, els responsables són les persones. Fa cent anys, els ascensors tenien una persona que premia el botó. I ara ja no. El vehicle sense conductor és un ascensor horitzontal.

—Utilitzeu tecnologia blockchain.

—Fa anys que parlem de l'autosuficiència dels edificis. I ens imaginàvem que els edificis del futur generarien energia. Energia que gastaran a l'interior dels habitatges, la donaran per al vehicle elèctric o la vendran a la xarxa. Si agafem molts edificis que ho poden fer, ens cal un sistema d'intercanvi d'informació i de registre que no és pas una factura al mes, com ara. Cada petita quantitat d'energia que generem s'ha de registrar. I això és, literalment, *blockchain*.

—Per què creieu que heu guanyat aquest projecte?

—Bona pregunta. Crec que vam guanyar sense por. Una malla amb carrers estrets, i sense vehicles a la superfície, no existeix a la Xina. I això vam proposar. Però també perquè ells estan molt oberts a noves idees. I nosaltres vam fer una barreja entre urbanitat densa i la idea del corredor ecològic.

—Com serà el corredor?

—Seran un conjunt de parcs. I també vam proposar que les passerelles que travessen les autopistes existents no fossin de quatre metres, sinó de cent. Entendre que si al segle XX hem construït el dret de conduir, ara hem de construir el dret de caminar. Això vol dir que no hem de fer

Part del desafiament de salvar el planeta és que a aquests 1.500 milions de persones els fem bones ciutats

solament passeres, sinó grans passeigs i superfícies.

—Serà el vostre gran projecte?

—No. Ara el 50% del planeta viu a les ciutats, i som 7.000 milions de persones, és a dir que hi ha 3.500 milions de persones a les ciutats. Però diuen que l'any 2050 hi viurà el 70% de la gent. Això vol dir que hi ha 1.500 milions de persones que aniran a la ciutat. Hi haurà més projectes. A Europa ens pensem que la urbanització s'ha acabat. No és cert. Part del desafiament de salvar el planeta és que a aquests 1.500 milions de persones els fem bones ciutats. Ciutats del segle XXI. I reformes ben fetes. Vull abordar aquest objectiu: treballar els nous estàndards de les ciutats.

—Vau tenir cap xoc cultural treballant a la Xina?

—La Xina és un altre món. I això vol dir, per exemple, que van amb unes altres aplicacions. No tenen Whatsapp, tenen WeChat. No tenen Google, tenen Baidu. Allà són un país comunista, i saben que les dades són de l'estat. No en tenen cap

dubte. Al món occidental, encara ens preguntem si ens espion o no. A la Xina no en dubten: ens espion. I ho fa l'estat. I entenen que això és bo per a la societat. Ho entenen així. Poden entendre que ho fan de manera regulada. Aquí, en canvi, crec que ens enganyem, i ens espion igual. Nosaltres hem treballat amb gent xinesa intel·ligent que no tan sols ens van fer de traductors de llengua, sinó de cultura. I al revés. Jo els he fet de traductor cultural a ells. Era un procés doble. Ens han d'entendre. Però els hem d'entendre. I, clarament, tenen coses positives.

—Per exemple?

—Shenzhen és una ciutat jove, i et trobes una gran alegria en segons quins espais. Hi ha reformes de districtes industrials absolutament excepcionals. Els concursos són nets i poc corruptes. Ho sé perquè he estat jurat. No m'he trobat mai ningú que em digués res. I els debats entre els membres eren de nivell. De nivell. La societat és molt formal i es tenen molt de respecte. No tens la sensació d'amistat com aquí, al món mediterrani, però estimen molt la família, i treballen de valent.

Gualart ha dissenyat un nou centre urbà a Shenzhen. vw

—Es començarà a construir el 2020?

—Hem guanyat un concurs d'urbanisme. No de construcció. Ildefons Cerdà va guanyar el concurs i no va construir cap edifici. Però, certament, el nostre objectiu és començar a construir edificis a la Xina. Actuem com a assessors. Això sí, voldríem que els edificis, com a mínim els més emblemàtics, siguin com els hem dissenyat.

—Qui formava el vostre equip?

—Teníem gent a Beirut, Moscou, la Xina, Mèxic. Ex-estudiants de l'IACC, ara professionals. Gent molt bona. Content de treballar amb gent jove, que de fet és com treballen a la Xina. Per exemple, ara faig nous concursos i la mitjana és de 30 anys.

—Com veieu l'urbanisme aquí a casa?

—Aquí, malauradament, no tenim debat sobre la manera de construir la ciutat ni sobre urbanisme. Per exemple, si les ciutats han de créixer o no. El pròxim desafiament de Barcelona és créixer en direcció als rius. Sempre hem estat una ciutat de mar. Però Barcelona també pot ser una ciutat de rius. El Besòs encara s'ha d'urbanitzar. I no hi ha cap pla. Construeixen algun edifici, però sense pla. Hem cregut que prenent petites decisions faríem una ciutat bona. I l'urbanisme requereix tenir grans idees, això ho vam inventar a Barcelona. Ara parlem només de les coses petites. I no de les coses importants. Nova York, Londres i Copenhaguen creixen en població. Barcelona ha de créixer o no? És un debat que no tenim. Ciutats pròsperes, com París, amb alcaldessa d'esquerra, han entès que cal tenir projecte, il·lusió, cal fer arquitectura i urbanisme innovador. Es proposen de construir sobre les rondes. Aquí començarem a parlar sobre això.

—Heu seguit la cursa electoral de Barcelona?

—M'interessa. Visc a Nou de la Rambla. Tot i que el 60% del meu temps he estat a la Xina, Rússia i els EUA, visc a Barcelona. Encara s'ha de veure qui es presentarà a l'alcaldia i qui no. A Barcelona

hem creat por al voltant de l'urbanisme. Jo vaig viure-ho. Era dolent parlar de certes coses. A Espanya, l'eco de la bombolla ha fet que no tinguem la calma per a parlar seriosament sobre què hem de fer a les ciutats les dècades vinents. Vaig escriure el llibre *La ciutat autosuficient*, i vaig defensar que les ciutats havien de tendir a produir la seva energia. S'han aprovat els acords de París. Barcelona ha signat que el 2050 vol ser una ciutat sense emissions. Haurà d'invertir molt i prendre decisions arriscades. Ara hi ha una desconexió entre el missatge polític (zero emissions) i els projectes que fem.

—Com valoreu la gestió d'Ada Colau?

—Tampoc no en tinc gaire opinió. L'àmbit urbanístic no li ha interessat. Ara comença a treballar l'àmbit de l'habitatge i mira de fer-ho bé. Van començar molt crítics i ara prenen bones decisions. Però crec que l'alcaldessa de Madrid ho ha fet millor, la veritat.

—Colau no té oposició.

—Exacte. Els mesos vinents podria debatre amb l'oposició novament. Sempre he estat a favor de ser una ciutat d'acollida, de donar benvinguda als immigrants i contra la pobresa energètica. Però més enllà de dir-ho, has de fer-ho. I amb projectes positius, perquè la gent visqui millor. Hem de treballar perquè tots siguem més rics, no pas més pobres.

—On vau viure l'1-O?

—Vaig anar a votar a Drassanes. A prop del port hi havia molt moviment. Veritablement excepcional. Al món em demanen per Catalunya. Hi ha molt interès. Diríem que vivim un món de canvi. Ja veiem que els imperis van caure al segle XIX, i el món dels estats cau ara. El populisme i el món de l'extrema dreta confirma que anem en la direcció equivocada. I la salvació és a les ciutats. El debat és com construïm o definim la idea de l'Europa de les ciutats. La Xina és un país de ciutats. El 70% viu a ciutats. Han construït la xarxa d'alta velocitat i aeroports increïbles en deu anys. ■

El pròxim desafiament de Barcelona és créixer en direcció als rius

El debat és com construïm o definim la idea de l'Europa de les ciutats

Solstici La sortida de sol més màgica de Mallorca

Teatre 'La niña gorda' al TNC

Exposicions Tintín i la lluna, al CosmoCaixa

VilaWeb {Paper} >22-23/12/2018

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

Aquesta peça medieval s'interpreta de maneres molt diverses en esglésies de l'Alguer, Mallorca, el País Valencià i el Principat

PER NADAL, 'EL CANT DE LA SIBIL·LA' RESSONA PER TOT EL PAÍS

A Palma, la tradició s'ha preservat en el curs dels segles. ILLES BALEARS TRAVEL

PER NADAL, 'EL CANT DE LA SIBIL·LA' RESSONA PER TOT EL PAÍS

Cultura popular Aquesta peça medieval s'interpreta de maneres molt diverses en esglésies de l'Alguer, Mallorca, el País Valencià i el Principat

REDACCIÓ

‘Lo jorn del judici/ parrà qui haurà fet servici.’ Són els primers versos de ‘El cant de la Sibil·la’, una peça medieval de teatre religiós que pronostica l’arribada del Messies i una terrible fi del món. Té una durada de cinc minuts i generalment es representa el 24 de desembre a la nit, just abans de la Missa del Gall. Normalment, el protagonitza un nen o una dona vestits de sibil·la –una endevinadora del món pagà–, amb mantell de seda i una espasa a la mà. La cançó, que sol ser interpretada *a cappella*, es basa en una melodia d’origen mossàrab i es va traduir al català el segle XIII.

La interpretació d’aquest cant era un costum força estès per tota l’Europa medieval i, tal com diuen algunes fonts, podria ésser fruit de la por que originava l’arribada de l’any 1000. El segle XVI va anar desapareixent, arran de les disposicions del concili de Trento, que el consideraven un ritu pagà. Només es va conservar intacte a l’Alguer i a Mallorca, on el 2010 fou declarat Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat per la UNESCO. L’interès per ‘El cant de la Sibil·la’ va renéixer el segle XIX, gràcies a alguns folkloristes i, de mica en mica, s’ha anat recuperant en molts indrets del país.

L’Alguer. Una de les interpretacions més especials que es fan del cant és la de la catedral de l’Alguer, on no s’ha inter-

romput mai. Hom l’anomena ‘Lo senyal del judici’ ([vídeo](#)) i és interpretat per un canonge, acompanyat de dos infants. La versió que se’n fa no és la mallorquina, sinó una de més afí al manuscrit de la Seu d’Urgell.

Santuari de Lluc. La representació al santuari de Lluc és la més curosa i ritualitzada de totes les que es fan a Mallorca, on el cant es coneix com a ‘Ofici de matines’. En aquest cas, la sibil·la és un dels nens de l’escolania, coneguts popularment com a ‘blauets’, i canta enmig de la penombra per afegir tremendisme a l’escena. El cant és tan impressionant que, quan s’acaba, la sibil·la se’n va solemnement sense que cap feligrès tingui el coratge de badar boca.

Palma. ‘El cant de la Sibil·la’ s’in-

L'escolania dels 'blauets' del Satuari de Lluç, amb la Sibila al mig. WIKIMEDIA

terpreta en desenes de municipis de Mallorca; **ací** en trobareu el llistat d'enguany. Però una de les representacions més genuïnes és la que es fa a la seu de Palma, on la tradició s'ha preservat en el curs dels segles i només va deixar d'interpretar-se durant tres anys, del 1572 al 1574. A la seu, hi canta una soprano professional i l'altar està guarnit amb les tradicionals neules de paper.

Ripoll. Una de les primeres representacions consignades del cant és la que es feia el segle X al monestir de Ripoll i que posteriorment es va difondre per tot el país. El 2012 es va recuperar amb una soprano i acompanyament coral i d'orgue. La sibil·la hi apareix enmig de la foscó del temple acompanyada de dos infants que porten ciris.

La Seu d'Urgell. A la catedral de la Seu d'Urgell fa cinc anys que es va recuperar el cant amb interpretació de soprano, cor i acompanyament d'orgue (**vídeo**). Té la particularitat que s'hi canta una versió autòctona de l'Ordinari de la Seu que

data del 1538 i és en català.

Sant Iscle d'Empordà. Fa pocs anys que es va recuperar el cant en aquesta església romànica, on la cosa més important és la partitura. Data del segle XIV i és una versió força especial i molt arcaica. Això fa que sigui una de les més antigues del Principat i serveixi per a estudiar el recorregut del cant i la transmissió a Mallorca.

Barcelona. Barcelona va ser un dels primers indrets de recuperar el cant, amb la representació que es fa a l'església de Santa Maria del Mar des del 1984. Però la xifra no para de créixer i enguany se'n podran sentir quatre versions en diverses esglésies de la ciutat.

Gandia. La representació més antiga que es fa al País Valencià del cant és la de l'ermita de Santa Anna de Gandia, que començà el 1979. Va ser declarada Bé Immaterial de Rellevància Local perquè s'hi canta la versió d'un manuscrit del segle XVI aparegut a 'El cançoner de Gandia'. En aquest cas, la cançó és interpretada per una nena.

Ontinyent. La representació de la Vall d'Albaida és molt completa, perquè abans del cant es representa la marxa processional de la dansa de la Mort i es mobilitzen una vuitantena de persones. 'El cant de la Sibil·la' d'Ontinyent es fa cada any el 22 de desembre a l'església de Santa Maria.

Teulada. L'any 2011, en ocasió de la commemoració del quart centenari de la repoblació mallorquina de les terres de la Marina, es va recuperar a Teulada la tradició medieval de 'El cant de la Sibil·la' (**vídeo**). La celebració comença amb un repic de campanes i la sibil·la, que és representada per un nen, surt en cercavila fins a l'església de Santa Caterina. Abans d'entrar, ballen la dansa de la Mort, i tot seguit, l'infant canta a l'interior del temple. Enguany es farà el 23 de desembre.

'El cant de la Sibil·la' també s'interpreta en molts altres indrets del país, com ara Felanitx, Campos, Lluçmajor, Valldemossa, Sueca, Vic, Tarragona o Lleida. **U**

L'efecte dura molt poc i, a tot estirar, es pot veure dos o tres dies a l'any: pels volts del 21 de desembre. E.M.

LA SORTIDA DEL SOL MÉS MÀGICA DE MALLORCA

Tradicions La declinació del sol durant el solstici d'hivern fa travessar la llum pels dos rosetons de la catedral

REDACCIÓ

Pels vols del solstici d'hivern, a la Seu de Mallorca, s'hi veu un fenomen únic: la rosassa de ponent del temple es converteix en un calidoscopi gegant que il·lumina tota la ciutat. És un efecte creat per la inclinació del sol quan surt aquests dies de nits llargues i que coincideix amb la situació de la catedral, encarada a llevant. Els raigs de sol entren per la finestra de l'altar major i surten per la del portal major, tot creant un espectacle de llum i color.

Evidentment, l'efecte dura molt poc i, a tot estirar, es pot veure dos o tres dies

a l'any: pels volts del 21 de desembre. Un dels millors llocs per a veure-ho és des del Baluard de Sant Pere, on hi ha el centre d'art Es Baluard. Per això, dissabte a les 7.30 del matí obren la terrassa perquè tothom qui ho vulgui pugui gaudir de l'espectacle. Es calcula que el moment àlgid del fenomen serà entre les 08.00 i les 08.15, l'hora en què surt el sol aquests dies.

En acabat, la Societat Balear de Matemàtiques, que ha estudiat el fenomen durant anys, en donarà l'explicació científica. A les nou, Laura Morera, doctora en Didàctica de les Matemàtiques i les Ciències Experimentals a la Universitat Autònoma de Barcelona i responsable d'una empresa

de serveis educatius destinada a despertar l'interès per la ciència, oferirà un col·loqui en què relacionarà la llum i les matemàtiques per explicar el fenomen lumínic.

Més efectes lumínics pel solstici d'hivern

El solstici d'hivern és el moment de l'any en què menys hores tenim de sol, i s'esdevé quan el sol es troba en la posició més meridional. Aquesta particular declinació de l'astre també crea altres efectes curiosos: el blocaire Enric Marco referencia en **aquesta entrada** un altre cas. És el poble de Penàguila, al País Valencià, on el sol passa per un forat a la roca anomenat Arc de Santa Llúcia.

Es podran veure fins diumenge quan es faci fosc, entre les cinc de la tarda i les deu de la nit. AJUNTAMENT DE GIRONA

PER **NADAL**, LA FESTA DE LA LLUM DE **GIRONA** ES CONSOLIDA AMB **VUIT INSTAL·LACIONS**

Festivals El festival forma part de la programació de les festes de Nadal

REDACCIÓ

Aquest cap de setmana, Girona s'omple d'instal·lacions lumíniques amb la festa de la llum Vibra. És un dels actes més destacats de la programació de Nadal i constatarà de vuit instal·lacions situades en diversos indrets emblemàtics. Es podran veure fins diumenge quan es faci fosc, entre les cinc de la tarda i les deu de la nit. Un dels projectes que aixec més expectació és l'enllumenat arquitectònic del pont de Pedra. També hi haurà un espectacle que combinarà aigua, llum i música titulat 'El desmai de l'Onyar' i que es podrà veure a la zona del pont de Sant Feliu.

Pel que fa a la resta d'instal·lacions, al parc Central n'hi haurà tres: un foto-reclam multimèdia, un escenari gegant que jugarà amb la por de fer el ridícul i una instal·lació interactiva i dinàmica que funciona a partir de l'associació entre la natura i la tecnologia. El mercat de la Volta, al barri de Sant Narcís, hi haurà el projecte 'Arxipèlag', diversos projectes que investiguen sobre la llum i la quotidianitat creats per estudiants de l'Escola Universitària ERAM. I a la Casa de Cultura, s'hi podrà veure l'exposició 'Foroba Yelen', impulsada per l'arquitecte italià Matteo Ferroni i que homenatja la cultura de Mali. Al Bòlit Pou Rodó hi haurà tota una revolució feta amb llums de LED que interactuarà amb el públic.

A part dels projectes expositius, dins la programació de la segona festa de la llum s'ha organitzat una jornada tècnica. S'hi presentaran els projectes innovadors del Vibra 2018 i també es reflexionarà sobre el paper de la llum i com pot transformar les propostes artístiques.

Una programació familiar

La festa de la llum és part del programa d'activitats que proposa l'Ajuntament de Girona durant aquestes festes de Nadal. En total, hi ha 250 activitats, algunes de les quals molt arrelades a la ciutat, com ara el Lleuresport, la pista i el tobogan de gel i la representació dels pastorets. També hi ha tallers per a fer tions i fanalets i espectacles de màgia i teatre.

EL TNC RECUPERA LA CRÍTICA FEROC A LA SOCIETAT MASCLISTA DE 'LA NIÑA GORDA' DE RUSIÑOL

Jordi Oriol és el protagonista de 'La niña gorda'. TNC

Teatre Xavier Albertí dirigeix l'obra, que és adaptada i interpretada per Jordi Oriol

REDACCIÓ

La *niña gorda*, de Santiago Rusiñol, amb adaptació de Jordi Oriol i direcció de Xavier Albertí, s'acaba d'estrenar a la Sala Tallers del Teatre Nacional de Catalunya i s'hi podrà veure fins al 4 de gener. L'obra tracta sobre la filla d'un lliurepensador alcohòlic i amb una educació sentimental basada en exaltats fulletons sentimentals. La 'niña gorda' és una criatura que acabaran exhibint com una atracció de circ pel volum del seu cos, envoltada d'un món sordid que alimenta contínuament la seva ingenuïtat per obtenir-ne un rendiment econòmic.

L'obra és una àcida paròdia de *La ben plantada* d'Eugeni d'Ors. Amb aquesta obra, Rusiñol s'enfronta cruament a l'ideal noucentista, que pretenia posar les bases d'un nou estat sense tenir en

compte les misèries amb què malvivia una gran part de la societat catalana.

L'únic actor del muntatge és Jordi Oriol, que ha adaptat tota la novel·la a un format de monòleg. 'No havia fet mai una adaptació d'una novel·la, i menys transformada en un monòleg, havent-hi tants personatges', explica. Al final, ho ha solucionat donant vida ell mateix a diversos personatges.

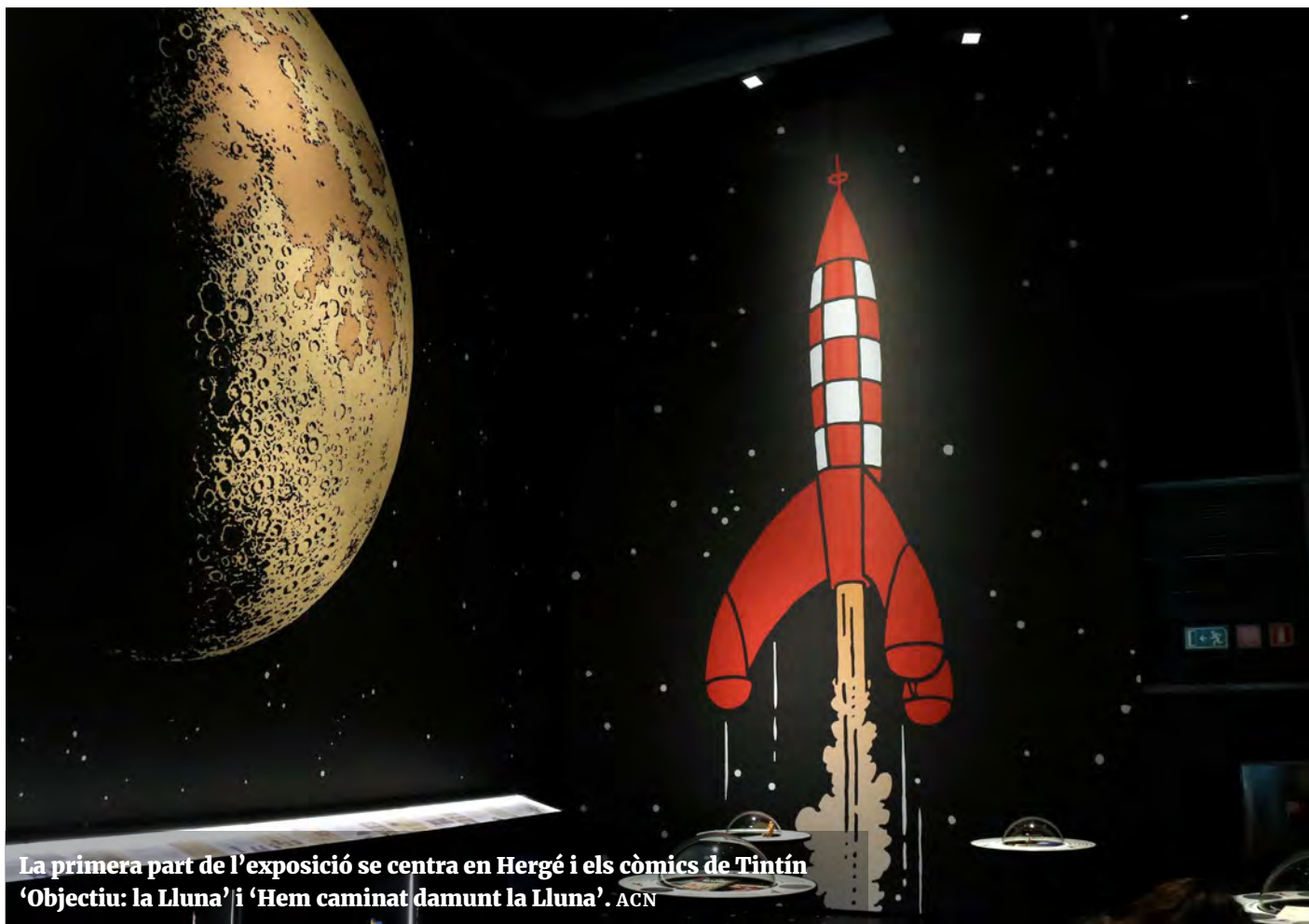
Pel dramaturg, *La niña gorda* és una crítica feroç a la societat masclista, que d'alguna manera ha anat perpetuant aquesta manera de tractar les dones com una mena de condiment dels homes. Diu que la novel·la és una obra molt interessant, divertida, irònica i còmica, però que també 'fa congelar el somriure quan veiem com n'arribem a ser, de cruels, amb allò que és diferent'.

Pel que fa l'espai escènic, la Sala Tallers del TNC es converteix en una cam-

bra negra, gairebé buida. Només hi ha una banqueta de piano i, en un moment determinat, apareix una pianola. Això porta el director del projecte, Xavier Albertí, a afirmar que en realitat no hi ha una escenografia.

Teatre en Xarxa

Després de l'estada al TNC, l'espectacle farà ronda amb el programa Teatre en Xarxa. Entre més indrets, farà parada al Teatre Municipal de l'Escorxador de Lleida el 9 de març; al Teatre Auditori Llinars del Vallès el 16 de març; al Teatre Núria Espert de Sant Andreu de la Barca el 23 de març; al Teatre Clavé de Tordera l'endemà; al Teatre Àngel Guimerà del Vendrell el 30 de març; al Teatre Mercè Rodoreda de Sant Joan Despí el 5 d'abril; i al Teatre Municipal Cooperativa de Barberà del Vallès el 13 d'abril.

La primera part de l'exposició se centra en Hergé i els còmics de Tintín 'Objectiu: la Lluna' i 'Hem caminat damunt la Lluna'. ACN

EL COSMOCAIXA CELEBRA ELS CINQUANTA ANYS DE L'ARRIBADA DE L'HOME A LA LLUNA DE LA MÀ DE TINTÍN

Exposicions La mostra 'Tintín i la Lluna. Cinquanta anys de la primera expedició tripulada' barreja ciència i còmic

REDACCIÓ

El 1969, l'astronauta Neil Armstrong va trepitjar la Lluna per primera vegada. Però en la ficció, Tintín ja l'havia trepitjada molt abans: el 1950! Aquest és el fil argumental de 'Tintín i la Lluna. Cinquanta anys de la primera expedició tripulada', que es pot veure fins al 26 de maig al Cosmocaixa de Barcelona. Amb aquesta mostra, el museu vol commemorar els cinquanta anys de l'arribada de l'home a la Lluna de la mà de Tintín i donant tota mena de detalls sobre el projecte Apollo, la missió que va fer possible l'efemèride.

Elisa Durán, directora general adjunta de la Fundació Bancària la Caixa, explica que quan es van proposar de fer aquesta exposició van pensar ràpidament en Tintín. 'Volíem sumar tota la divulgació científica i tot allò que ha significat l'arribada de l'home a la Lluna per a la

Còmics de Tintín a la mostra 'Tintín i la Lluna' al CosmoCaixa. ACN

La segona part de la mostra fa un recorregut científic des del moment en què Galileu va observar per primera vegada la Lluna

humanitat i fer-ho mitjançant un personatge que ho fes fàcil.'

Per això, la mostra s'estructura en dues parts ben definides. La primera se centra en Hergé i els còmics de Tintín 'Objectiu: la Lluna' i 'Hem caminat damunt la Lluna', publicats entre 1950 i 1953. L'exposició recrea l'espai on treballava el dibuixant, les eines que emprava per crear les vinyetes i la idea que li va permetre de crear un còmic. La majoria de les peces que es poden veure sobre Tintín amb pàgines dels còmics i els personatges en miniatura provenen del Museu d'Hergé de Bèlgica.

En aquest primer apartat també hi ha un espai dedicat a tota la documentació

que Hergé va fer servir per inspirar-se. Perquè un dels trets distintius d'aquests dos còmics és l'exhaustivitat i el rigor científic amb què els va fer, sobretot si es té en compte que 'Objectiu: la Lluna', la primera de les dues aventures espacials de Tintín, es va publicar gairebé vint anys abans que l'astronauta Neil Armstrong fes els primers passos sobre la superfície lunar.

La segona part de la mostra fa un recorregut científic des del moment en què Galileu va observar per primera vegada la Lluna amb un telescopi construït per ell el 1609 fins a l'arribada de l'home a la Lluna el juliol de 1969. També es pot veure tot allò que se sap avui sobre

aquest satèl·lit, com es va preparar el famós viatge ara fa cinquanta anys i com funcionen actualment les missions d'aquest tipus.

Entre les peces destacades de la mostra, hi ha una rèplica del primer telescopi de Galileu i la reproducció de la secció de comandaments del mòdul lunar, a través del qual es pot simular de caminar sobre la superfície de la Lluna. També hi ha una rèplica de l'escafandre d'Emilio Herrera i diversos aliments i productes d'higiene utilitzats en viatges espacials. La selecció es completa amb diversos documents, diaris i revistes que narren aquest moment històric.

L'aclamat director japonès Hirokazu Koreeda torna als cinemes aquest cap de setmana. ACN

L'ACLAMAT DRAMA JAPONÈS 'UN ASUNTO DE FAMÍLIA', GUANYADOR DE LA PALMA D'OR DE CANES

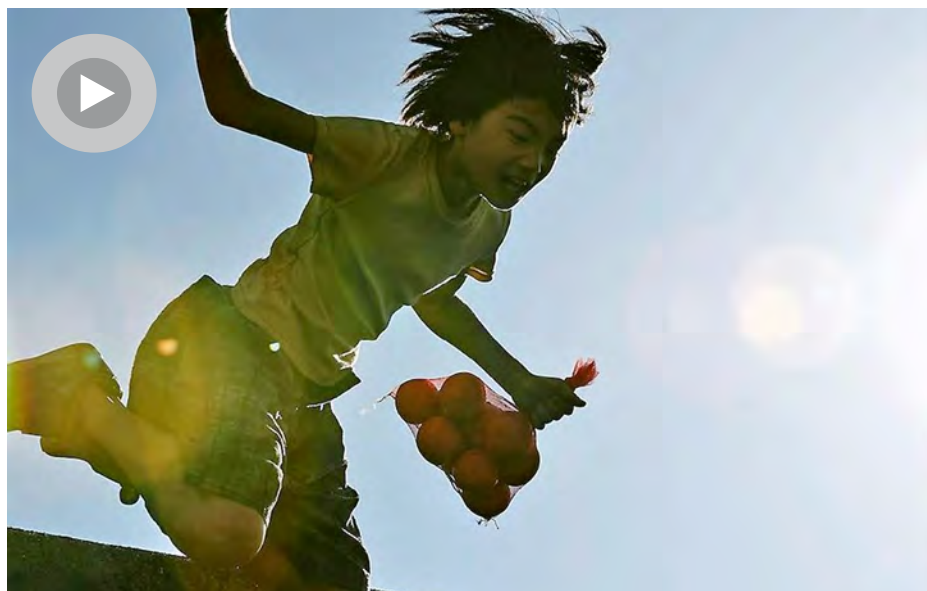
L'aclamat director japonès Hirokazu Koreeda torna als cinemes aquest cap de setmana amb *Un asunto de familia*, film guanyador de la Palma d'Or al Festival de Canes. El mestre dels drames familiars i director de films com ara *De tal padre, tal hijo* i *Nadie sabe*, explica la història d'una curiosa família de delinqüents sense connexió sanguínia. Per altra banda, aquesta setmana arriba carregada de films comercials, amb la seqüela *El regreso de Mary Poppins*, la cinta d'animació en català *Spider-Man. Un nou univers* i *Aquaman*, protagonitzada per Jason Momoa i dirigida per un dels reis del cinema de terror actual, James Wan.

Manbiki kazoku

Un asunto de familia

Direcció: Hirokazu Koreeda. Intèrprets: Kirin Kiki, Lily Franky, Sakura Andô; Sôsuke Ikematsu, Jyo Kairi, Akira Emoto. Gènere: Drama.

Després d'un dels seus habituals furt, Osamu i el seu fill troben una nena al carrer, balba de fred. Al principi, la dona d'Osamu no vol que es quedi amb ells, però acaba compadint-se'n. Tot i sobreviure amb dificultats gràcies a petits robatoris, la família és feliç, fins que un incident imprevist revela un secret que posa a prova els llaços que els uneixen. Guanyador de la Palma d'Or al Festival de Canes.

Mary Poppins Returns

El retorno de Mary Poppins

Direcció: Rob Marshall. Intèrprets: Emily Blunt, Meryl Streep, Angela Lansbury; Colin Firth, Ben Whishaw, Dick Van Dyke. Gènere: Musical.

Després de la pèrdua personal que pateixen Michael, l'enigmàtica mainadera Mary Poppins torna a aparèixer a la vida de la família Banks. Juntament amb l'optimista Jack, fa servir les habilitats màgiques per ajudar la família a redescobrir l'alegria i la fantasia que els falta a la vida. Mary Poppins també presenta als nens a un nou grup de personatges colorits i extravagants, com la seva excèntrica cosina Topsy.

Spider-man. Un nou univers

Spider-Man: Into the Spider-Verse

Direcció: Bob Persichetti i Peter Ramsey. Gènere: Animació.

Spider-Man amplia el seu univers amb un nou protagonista, Miles Morales, un adolescent afroamericà de Brooklyn. En aquesta nova aventura, ja no hi ha un sol home aranya, sinó que Miles es convertirà en l'Spider-Man del seu univers, sota la tutela de l'original Peter Parker. Miles i Peter coneixeran una colla de versions de l'home aranya de diferents universos i plegats hauran de fer front a un gran perill. En català.

Aquaman

Direcció: James Wan. Intèrprets: Amber Heard, Nicole Kidman; Jason Momoa, Willem Dafoe, Dolph Lundgren. Gènere: Ciència ficció.

Arthur Curry s'assabenta que és l'hereu del regne submarí de l'Atlàntida i, per provar la seva vàlua, haurà d'emprendre una llarga aventura. D'aquesta manera es converteix en Aquaman, un superheroï compromès a defensar tot el planeta, encara que per a això hagi de sortir de l'aigua.

Sebastià Perelló tracta un dels temes que més l'han obsedit d'ençà que ens coneixem: la literatura de viatges i, sobretot, de quina manera els viatgers han escrit també les Illes Balears

Maria Muntaner

'SEGONS L'ESTACIÓ. GEORGE SAND I LLORENÇ VILLALONGA', DE SEBASTIÀ PERELLÓ

Leonard Muntaner publica aquest assaig del qual us oferim un fragment

COBERTA DE 'SEGONS L'ESTACIÓ. GEORGE SANDE I LLORENÇ VILLALONGA', DE SEBASTIÀ PERELLÓ

Sebastià Perelló
Segons l'estació
George Sand i Llorenç Villalonga

LEONARD MUNTANER EDITOR

REDACCIÓ

Leonard Muntaner Editor acaba de publicar l'assaig *Segons l'estació*, de Sebastià Perelló, on l'escriptor acara dos textos: *Un hivern a Mallorca*, de George Sand, i *Un estiu a Mallorca*, de Llorenç Villalonga. Dos volums que Perelló dissectiona per constatar com han conformat el present i la mirada actual que es té de l'illa.

Podeu llegir-ne **un fragment**.

L'editora Maria Muntaner González explica del llibre:

«El volum *Segons l'estació. George Sand i Llorenç Villalonga* és hereu, en realitat, d'un primer llibre, *Els darreres de l'illa. Literatura de viatges i les Illes Balears*, que editarem el 2014 i on Sebastià Perelló tractava un dels temes que més l'han obsedit d'ençà que ens coneixem: la literatura de viatges i, sobretot, de quina manera els viatgers han escrit també les Illes Balears, en tant que n'han configurat una imatge, una fesomia que, en molts casos, hem acabat fent nostra.

Aleshores ja parlarem de la possibilitat de publicar un text que podria ser germà d'aquest primer o, com a mínim, un capítol extens. A *Segons l'estació*, Perelló acosta la lent i exemplifica, amb dues obres com *Un hivern a Mallorca*, de George Sand, i *Un estiu a Mallorca*, de Llorenç Villalonga, bona part d'allò que havia exposat en el primer volum. Tant en un com en l'altre m'interessava molt la seva visió de la insularitat com a mite literari i, en el cas del volum que acabam de publicar, la lectura que fa d'*Un hivern a Mallorca*, una obra que ha esdevingut emblemàtica de la literatura de viatges a les nostres illes. Perelló manté que el llibre de George Sand no és un llibre sobre Mallorca, sinó que el bessó de l'obra és, de fet, la decepció; és un llibre sobre la frustració que sents quan viatges a un lloc i les expectatives que hi tenies posades no es compleixen. També em semblà molt pertinent com relaciona tot aquest fil imagològic amb el nostre present, com aquestes i altres obres han acabat construint-nos i servint, sense anar més lluny, l'espai turístic en què ens hem convertit.»

TORRÓ DE XOCOLATA

Per Nadal i Sant Esteve,
per llepar-se'n els dits

Ingredients

- 1 rajola de xocolata i mitja de postres sense llet
- 25 g de sucre de glassa
- 25 g de mantega pomada
- 1 grapat d'ametlles torrades
- 2 rodanxes de taronja confitada

NEUS GUSCÓ

Desfem la xocolata al microones amb una mica de mantega, durant dos minuts. Traiem la xocolata i la remenem fins que quedi fina. Hi afegim les ametlles picades i la taronja confitada tallada a trossets petits. Posem la pasta en un motlle especial per a fer torrons o en una glaçonera de les antigues folrada amb paper film. Deixem el motlle a la nevera d'un dia per l'altre, perquè qualli. El desemmotllem i el guarnim amb fruits secs (avellanes, ametlles, nous), taronja confitada o el que es vulgui. L'acabem pintant per sobre amb una mica de gelatina de poma. Si us agrada el Cointreau, en podeu posar una mica a la pasta, el torró tindrà un gust una mica més sofisticat.

El rei belga encomana al govern de Charles Michel de continuar en funcions fins a les eleccions de la primavera

El fil del diàleg de Torra i Sánchez: l'efecte de les ponsèties i allò que no diu el comunicat

La incomoditat de l'Íbex: Torra parla de presos i de república al sopar de Foment

Les Corts Valencianes aproven el pressupost per al 2019, el darrer de la legislatura

El Tribunal Constitucional espanyol avala que es mati el bou en les curses